

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Podľa zákona č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní SR s účinnosťou od 24. júla 1996 sú správnymi celkami Slovenskej republiky kraje, ktoré sa členia na okresy. Územie Slovenskej republiky sa člení na 8 krajov a 79 okresov.</p> <p>Na účely zabezpečenia tvorby a šírenia porovnateľných regionálnych štatistík v rámci Európskej únie bola vytvorená klasifikácia – Nomenklatúra štatistických územných jednotiek NUTS (nariadenie č. 1059/2003 a nadväzná vyhláška Štatistického úradu SR č. 438/2004 Z. z. z 19. júla 2004). Ide o trojstupňovú hierarchickú klasifikáciu. V prípade Slovenskej republiky RŠÚJ 0 a RŠÚJ 1 (NUTS 0 a NUTS 1) zahŕňa územie celej republiky, regionálnu úroveň RŠÚJ 2 (NUTS 2) tvoria 4 zoskupenia krajov – oblastí, RŠÚJ 3 (NUTS 3) tvorí 8 krajov. Okrem týchto troch stupňov klasifikácie má SR ešte dve lokálne úrovne. Úroveň LŠÚJ 1 (LAU 1) zodpovedá okresom (79) a LŠÚJ 2 (LAU 2) obciam SR.</p> <p>Publikácia obsahuje ukazovatele v členení od RŠÚJ 1 po RŠÚJ 3 úroveň a aj LŠÚJ 1 úroveň (členenie podľa okresov), pokiaľ je k dispozícii. Vybrané údaje sú publikované aj za mestá SR, resp. vybrané mestá (napr. Bratislavu, Košice, resp. krajské mestá), za agregát mestá spolu a za agregát ostatné obce spolu.</p> <p>Obec za mesto vyhlasuje NR SR na návrh vlády, podľa § 22 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Ostatné obce sú všetky obce, ktoré nie sú mestami.</p> <p>K 31. 12. 2023 bolo v Slovenskej republike 2 890 obcí (vrátane 3 vojenských obvodov), z nich 141 miest (vrátane obce Nesvady, ktorá bola Uznesením NR SR č. 466/2019 Z. z. SR, z 25. 9. 2019 vyhlásená za mesto.)</p> <p>Urbanistické charakteristiky osídlenia sú vyjadrené rozlohou a hustotou obyvateľstva.</p>	<p>According to the Act No 221/1996 Coll. on Territorial and Administrative Division of the SR, which came into force on July 24, 1996, regions broken down into districts have become the administrative units of the SR. The territory of the SR has been administratively subdivided into 8 regions and 79 districts.</p> <p>The Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) was established in order to ensure processing and dissemination of comparable regional statistics within the European Union (Regulation No 1059/2003 and follow-up Decree of the SO SR No 438/2004 Coll. of July 19, 2004). The NUTS is a three-level hierarchical classification. In case of the Slovak Republic the level of NUTS 0 and NUTS 1 involves the whole territory of the republic, regional NUTS 2 level is made up of 4 groups of regions – areas and NUTS 3 comprises 8 regions. Besides these three levels the SR has two local LAU levels. The LAU 1 level is represented by 79 districts and LAU 2 corresponds to municipalities.</p> <p>The publication contains indicators in division from NUTS 1 to NUTS 3 level and even LAU 1 level (breakdown by districts) if it is available. Selected data is also published on towns of the SR or selected towns (e.g. Bratislava, Košice or regional centres), on aggregates of all towns in total and other municipalities in total.</p> <p>The National Council of the SR declares a municipality a town by a governmental proposal according to the section 22, subsection 1 of the Act No 369/1990 Coll. on the Municipal Constitution in wording of later regulations. Other municipalities are all municipalities, which are not declared to be towns.</p> <p>As at Dec. 31, 2023 there were 2 890 municipalities in the SR (including 3 military districts), of which 141 towns (including the municipality of Nesvady, which was approved by the NR SR No 466/2019 Coll. SR, dated 25. 9. 2019 proclaimed as city.)</p> <p>Urban indicators of settlement are expressed by two indicators, area and population density.</p>

Definície	Definitions
<p>Hustota obyvateľstva je počet obyvateľov k 31. 12. pripadajúci na jednotku plochy (km²).</p> <p>Veľkostná skupina obcí je kategorizácia obce podľa počtu obyvateľov.</p> <p>Poľnohospodárska pôda je súhrn kultúr (druhov pozemkov) slúžiacich bezprostredne poľnohospodárskej výrobe ako základný prostriedok, z ktorého sa získava rastlinná produkcia. Pozostáva z ornej pôdy, chmeľníc, viníc, záhrad, ovocných sádov a trvalých trávnych porastov.</p>	<p>Population density is the number of inhabitants as at Dec. 31 per unit of area (km²).</p> <p>Size group of municipalities is the categorization of municipality by the number of inhabitants.</p> <p>Agricultural land is sum of plantations (kinds of lands) serving primary to the agricultural production as the basic means for vegetal production acquiring. It includes arable land, hop-gardens, vineyards, gardens, orchards and permanent grass growth.</p>

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
REGIONÁLNE ÚDAJE

SLOVAK REPUBLIC
REGIONAL DATA

Orná pôda je pozemok, na ktorom sa pravidelne pestujú obilniny, okopaniny, krmoviny, technické plodiny, zelenina a iné záhradné plodiny, pozemky, ktoré sú dočasne zatrávňované (viacročné plodiny na ornej pôde), patria sem i pareniská, skleníky a fóliovníky, pokiaľ sú zriadené na ornej pôde.

Stupeň zornenia udáva podiel ornej pôdy na poľnohospodárskej pôde.

Nepoľnohospodárska pôda pozostáva z lesných pozemkov, vodných plôch, zastavaných plôch a nádvorí a ostatných plôch.

Lesný pozemok je porastová pôda, t. j. pôda využívaná k lesnej produkcii alebo len dočasne odlesnená s úmyslom opätovnej obnovy lesného porastu.

Arable land is land, where are regularly grown cereals, root-crops, fodder, industrial crops, vegetables and other garden crops, lands temporary overgrown with grass. Hotbeds, glasshouses and plastic greenhouses are also included, if they are on arable land.

Rate of ploughed land is expressed by the ratio of the arable land to the agricultural land.

Nonagricultural land included forest area, water area, built-up area and yard and other area.

Forest area is the timber land, i.e. land used for forest production, or temporarily deforested with the intention of reforestation.

Zdroj údajov

Údaje o rozlohe sú preberané z Geodetického a kartografického ústavu v Bratislave. Údaje o obyvateľstve z demografickej štatistiky sú výsledkom zberu a spracovaní ŠÚ SR.

Source

The Geodetic and Cartographic Institute in Bratislava provides data on area. Data for demographic statistics is the result of the collection and the processing in the SO SR.

T 1-0. Územné členenie SR podľa klasifikácie NUTS a použité skrátené označenia územných jednotiek
Territorial breakdown of the SR by NUTS classification and used abbreviations of territorial units

RŠÚJ 0 a RŠÚJ 1 / NUTS 0 and NUTS 1

(celé územie SR / the territory of the SR)

Slovenská republika / Slovak Republic

RŠÚJ 2 / NUTS 2

(oblasti / groups of regions)

Bratislavský kraj   Západné Slovensko   Stredné Slovensko   Východné Slovensko

RŠÚJ 3 / NUTS 3

(kraje / regions)

Bratislavský kraj	BL	Trnavský kraj	TA	Žilinský kraj	ZI	Prešovský kraj	PV
		Trenčiansky kraj	TC	Banskobystrický kraj	BC	Košický kraj	KI
		Nitriansky kraj	NI				

LŠÚJ 1 / LAU 1

(okresy / districts)

Bratislavský kraj	BL	Trnavský kraj	TA	Žilinský kraj	ZI	Prešovský kraj	PV
Bratislava I	B1	Dunajská Streda	DS	Bytča	BY	Bardejov	BJ
Bratislava II	B2	Galanta	GA	Čadca	CA	Humenné	HE
Bratislava III	B3	Hlohovec	HC	Dolný Kubín	DK	Kežmarok	KK
Bratislava IV	B4	Piešťany	PN	Kysucké Nové Mesto	KM	Levoča	LE
Bratislava V	B5	Senica	SE	Liptovský Mikuláš	LM	Medzilaborce	ML
Malacky	MA	Skalica	SI	Martin	MT	Poprad	PP
Pezinok	PK	Trnava	TT	Námestovo	NO	Prešov	PO
Senec	SC	Trenčiansky kraj	TC	Ružomberok	RK	Sabinov	SB
		Bánovce nad Bebravou	BN	Turčianske Teplice	TR	Snina	SV
		Ilava	IL	Tvrdošín	TS	Stará Ľubovňa	SL
		Myjava	MY	Žilina	ZA	Stropkov	SP
		Nové Mesto nad Váhom	NM	Banskobystrický kraj	BC	Svidník	SK
		Partizánske	PE	Banská Bystrica	BB	Vranov nad Topľou	VT
		Považská Bystrica	PB	Banská Štiavnica	BS	Košický kraj	KI
		Prievidza	PD	Brezno	BR	Gelnica	GL
		Púchov	PU	Detva	DT	Košice I	K1
		Trenčín	TN	Krupina	KA	Košice II	K2
		Nitriansky kraj	NI	Lučenec	LC	Košice III	K3
		Komárno	KN	Poltár	PT	Košice IV	K4
		Levice	LV	Revúca	RA	Košice-okolie	KS
		Nitra	NR	Rimavská Sobota	RS	Michalovce	MI
		Nové Zámky	NZ	Veľký Krtíš	VK	Rožňava	RV
		Šaľa	SA	Zvolen	ZV	Sobrance	SO
		Topoľčany	TO	Žarnovica	ZC	Spišská Nová Ves	SN
		Zlaté Moravce	ZM	Žiar nad Hronom	ZH	Trebišov	TV

LŠÚJ 2 / LAU 2

(obce ¹⁾ / municipalities ¹⁾)¹⁾ 2 890 obcí k 31. 12. 2023 / 2 890 municipalities as at Dec. 31, 2023

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Údaje o pohybe obyvateľstva sa získavajú spracovaním štatistických hlásení o jednotlivých demografických udalostiach obyvateľstva (uzavreté manželstvá, rozvody, narodenia, úmrtia a sťahovania), tvoriacich obsah štatistických zisťovaní o obyvateľstve. Zisťujú sa za všetkých obyvateľov, bez ohľadu na štátne občianstvo, ktorí majú na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a za občanov SR s trvalým pobytom v SR pri ich prechodnom pobyte v zahraničí. Do demografickej štatistiky sa zahŕňa aj štatistika potratov, ktorá sa spracováva z údajov preberaných zo zisťovania v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR.</p> <p>Sobáše (uzavreté manželstvá) sú triedené podľa trvalého pobytu ženicha (údaje môžu byť spracované a publikované aj podľa trvalého pobytu nevesty). Rozvody sa do roku 2020 z územného hľadiska zisťovali podľa posledného spoločného trvalého bydliska manželov; v prípade, že spoločne nebývali, podľa trvalého pobytu navrhovateľa rozvodu a od roku 2021 podľa miesta trvalého pobytu muža pri rozvode.</p> <p>Štatistika mechanického pohybu (sťahovania) obyvateľstva zahŕňa vnútorné sťahovanie (zmeny trvalého pobytu medzi obcami, okresmi a krajinami) a zahraničné sťahovanie, ktorým sa rozumie zmena krajiny trvalého pobytu, bez ohľadu na štátne občianstvo.</p> <p>Údaje zistené pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov tvoria základ pre bilancovanie počtu a štruktúr obyvateľstva podľa veku, rodinného stavu, národnosti, krajiny narodenia, štátneho občianstva a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v nasledujúcom desaťročnom období na základe údajov o prirodzenom a mechanickom pohybe obyvateľstva.</p> <p>Pri spracovaní úmrtnostných tabuliek boli pri okresoch použité údaje za obdobie 5 rokov a pri oblastiach a krajoch za obdobie 3 rokov, aby sa odstránil vplyv sezónnosti úmrtí a veľkosti nižších správnych území, prejavujúci sa menším počtom ich obyvateľov a nižším počtom úmrtí podľa pohlavia a veku. Pri výpočte boli použité definitívne údaje o počte zomretých v jednotlivých rokoch, za SR sa používa stredný stav obyvateľstva a za oblasti a kraje počet žijúcich k 31. 12. podľa pohlavia a veku v príslušných rokoch.</p> <p>Zo základných ukazovateľov (absolútne údaje) sa vypočítavajú rôzne analytické ukazovatele a miery (napr. prepočtom hodnoty na 1 000 obyvateľov stredného stavu). Z údajov triedených podľa veku sa prepočtom na vekové zloženie príslušnej zložky populácie vypočítavajú špecifické miery podľa veku. Demografická štatistika je metodicky a obsahovo porovnateľná v medzinárodnom meradle. Pre zabezpečenie porovnateľnosti demografických ukazovateľov v rámci Európskeho štatistického systému sú údaje spracovávané na úrovni národnej (NUTS 1), regionálnej (NUTS 2 a NUTS 3) a lokálnej (LAU 1 a LAU 2).</p>	<p>Data on population change is obtained from statistical reports processing about demographic population events (marriages, divorces, births, deaths and migration) producing statistical survey contents on population. Data covers all inhabitants residing permanently in Slovakia regardless of their citizenship as well as citizens of the SR with permanent residence in the SR during their temporary residence abroad. Demographic statistics includes also the statistics on abortions, which is processed from data of the Ministry of Health of the Slovak Republic.</p> <p>Marriages (contracted marriages) are classified by domicile of bridegroom (data can be processed and also published by domicile of bride). Data on divorces to 2020 year by territory was surveyed on the basis of the last joint domicile of a married couple or - if they did not live together - by the domicile of the divorce propose and since 2021 by the domicile of man at divorce.</p> <p>Migration statistics includes internal migration (permanent address changes between municipalities, districts and regions) and foreign migration, which means a change of the country residence, irrespective of citizenship.</p> <p>Data from the Population and Housing Census makes up the foundation for balancing of the number and structure of the population by age, marital status, ethnic nationality, also by country of birth, citizenship and the highest education achieved in the next ten-year term on the basis of population change and foreign migration of the population.</p> <p>Five-year period data on districts and three-year period data on groups of regions and regions was used in life tables processing in order to eliminate influence of seasonality of deaths and area of lower administrative territories showing lower number of inhabitants and lower number of deaths by sex and age. Definitive data on number of deaths in particular years and number of inhabitants as at Dec. 31 by sex and age in reference years was used for calculation in areas and regions, in SR was used data on mid-year population.</p> <p>Different analytical indicators and rates (e.g. calculation of value per 1 000 mid-year inhabitants) are calculated from basic indicators (absolute data). Specific rates by age are calculated from data assorted according to age by calculation to age structure related to relevant component of population. The methodology and the content of demographic statistics are internationally comparable. Data is processed at the national (NUTS 1), regional (NUTS 2 and NUTS 3) and local level (LAU 1 and LAU 2) in order to ensure the comparability of demographic indicators within the European Statistical System.</p>

Definície	Definitions
<p>Stredný stav obyvateľstva je prepočítaný ako aritmetický priemer stavov k 1. 1. a 31. 12. daného roka. Do roku 2010 sa spracovával bilančnou metódou k 1. 7. referenčného roka.</p> <p>Za živonarodené dieťa sa pokladá také, ktoré sa narodí aspoň s jedným zo znakov života, t. j. dýchanie, akcia srdca, pulzácia pupočníka alebo aktívny pohyb svalstva aj keď nebol prerušený pupočník alebo nebola porodená placenta. Pôrodná hmotnosť pritom je:</p> <p>a) 500 g a vyššia alebo b) 499 g a nižšia, ak dieťa prežije 24 hodín po pôrode.</p> <p>Potrat je predčasné samovoľné alebo navodené ukončenie tehotenstva vrátane ukončenia mimomaternicového tehotenstva, pri ktorom plod neprejavuje znaky života a pôrodnú hmotnosť má nižšiu ako 1 000 gramov, alebo prejavuje niektorý znak života a pôrodnú hmotnosť má nižšiu ako 500 gramov, ale neprežije 24 hodín, príp. ak sa nedá určiť hmotnosť plodu a ide o tehotenstvo kratšie ako 28 týždňov.</p> <p>Sobáš je právny akt, ktorým sa uzatvára manželstvo. Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo (§1 zákona NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).</p> <p>Rozvod je právny spôsob zániku manželstva za života oboch manželov (§ 23 zákona o rodine).</p> <p>Prírodný prírastok (úbytok) obyvateľstva je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb.</p> <p>Saldo sťahovania je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných osôb.</p> <p>Celkový prírastok (úbytok) je súčet prírodného prírastku a salda sťahovania.</p> <p>Základné vekové skupiny sú zadefinované podľa európskeho štandardu. Obyvateľstvo v predproduktívnom veku tvoria obyvatelia 0 - 14 roční, v produktívnom veku 15 - 64 a v poproduktívnom veku 65-roční a starší.</p> <p>Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku.</p> <p>Priemerný vek je vážený aritmetický priemer počtu rokov, ktoré prežili príslušníci danej populácie do daného okamihu. Ide o priemerný vek žijúcich obyvateľov.</p> <p>Stredná dĺžka života pri narodení je počet rokov, ktoré v priemere ešte prežije práve narodená osoba za predpokladu, že sa úmrtnostné pomery nezmenia.</p>	<p><i>The mid-year population is calculated as the arithmetic mean of the initial and final stock of the population in the reference year. Until 2010 it was processed by using the demographic balancing method as of 1 July of the reference year.</i></p> <p><i>A live-born child is a child showing at least one of the following signs of life at birth such as breathing, beating of heart, pulsation of the umbilical cord, active movement of muscles though the umbilical cord has not been cut or the placenta has not been born. At the same time, the birth weight is</i></p> <p><i>a) 500 and more grams or b) 499 grams and less if a child survives 24 hours after its birth.</i></p> <p><i>Abortion is premature spontaneous or artificially induced termination of pregnancy including extra-uterine pregnancy abortion where the fetus does not show signs of life and its birth weight is below 1 000 grams, or the fetus shows some sign of life and its birth weight is below 500 grams but it does not survive 24 hours, or if the weight of the fetus cannot be established and duration of gestation is below 28 weeks.</i></p> <p><i>Marriage is a legal act of entering into marriage. It is an union of a man and a woman which arises by virtue of their voluntary and free decision to contract marriage (section 1 of the Act of the National Council of the SR No 36/2005 Coll. on Family as amended and supplemented by further acts).</i></p> <p><i>Divorce is a legal form for termination of marriage of living spouses (section 23 of the Act on family).</i></p> <p><i>Natural increase (decrease) of population is the difference between the number of live-born children and deaths.</i></p> <p><i>Net migration is the difference between the number of immigrants and the number of emigrants.</i></p> <p><i>Total increase (decrease) it is the sum of natural increase and net migration.</i></p> <p><i>Basic age groups are divided by the European standard. Population in pre-productive age consists of inhabitants aged 0 - 14, in productive age aged 15 - 64 and the post-productive age include persons aged 65 and more.</i></p> <p><i>Ageing index represents the number of persons in post-productive age per 100 persons of pre-productive age.</i></p> <p><i>Mean age is the weighted arithmetic mean of number of years lived by members of a given population till a given point of time; it is a mean age of the living population.</i></p> <p><i>Life expectancy at birth is the mean number of additional years a newborn could live if current mortality rates were to continue.</i></p>

OBYVATEĽSTVO**POPULATION**

Zdroj údajov	Source
Všetky publikované údaje z demografickej štatistiky sú výsledkom zberu a spracovaní ŠÚ SR, okrem primárnych údajov o potratoch, ktoré sú prevzaté z rezortného výkazníctva MZ SR zabezpečovaného Národným centrom zdravotníckych informácií (NCZI) a následne spracované ŠÚ SR.	<i>All published data for demographic statistics is the result of the collection and the processing in the SO SR, except primary data relating abortions, which is obtained from the sector surveying of the Ministry of Health of the Slovak Republic realized by the National Health Information Centre (NCZI) and consequently processed by the SO SR.</i>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS) je priebežným monitorovaním pracovných síl na základe priameho zisťovania vo vybraných domácnostiach. Legislatívnym základom pre vykonávanie tohto zisťovania v členských krajinách Európskej únie je od roku 2021 Rámcové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady k integrovanej európskej sociálnej štatistike (IESS), ktoré uplatňuje jednotný rámec európskej štatistiky založenej na výbere osôb a domácností. Základ na zisťovanie tvorí stratifikovaný výber bytov, ktorý rovnomerne pokrýva celé územie Slovenskej republiky. Do vzorky sa štvrťročne zaraďuje 10 250 bytov. Predmetom zisťovania sú všetky osoby žijúce v súkromných domácnostiach vybraných bytov, v ktorých majú tieto osoby obvyklý pobyt, s výnimkou inštitucionálneho obyvateľstva. Každá vybraná domácnosť zostáva vo vzorke päť za sebou nasledujúcich štvrtrokov. Všetky zistené údaje sa prepočítavajú na najnovšie údaje o obyvateľstve SR hospodáriace v súkromných domácnostiach. Nová metodika zisťovania a sledovaných ukazovateľov, ktorú stanovuje Eurostat, vychádza z odporúčaní ILO.</p> <p>V rámci sledovania vývoja hospodárstva SR sa zisťuje zamestnanosť a mzdy podľa štvrťročného štatistického podnikového výkazníctva. Zamestnanosť predstavujú zamestnané osoby, ku ktorým patria zamestnanci a podnikatelia. Medzi zamestnancov sa nezahŕňajú osoby na materskej a rodičovskej dovolenke a osoby pracujúce na základe dohôd o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru.</p> <p>Údaje o priemernom evidenčnom počte zamestnancov a priemernej hrubej nominálnej mesačnej mzde v triedení podľa oblastí, krajov a okresov sa zisťujú podľa štvrťročného rezortného výkazníctva. Počty zamestnancov sa uvádzajú vo fyzických osobách.</p> <p>Základné informácie o vývoji miezd dopĺňajú údaje o štruktúre nominálnych mesačných miezd, získané výberovým zisťovaním o štruktúre miezd v SR. Pri spracovaní podľa triediacich hľadísk sa uplatňuje klasifikácia zamestnaní, číselníky krajov, pohlavia a veku zamestnancov.</p> <p>Štatistika miezd zahŕňa aj sledovanie úplných nákladov práce zamestnávateľov v SR. Pri podrobnejšom členení nákladov práce sa uplatňujú číselníky krajov, veľkosti (podľa počtu zamestnancov), druhu vlastníctva a právnej formy organizácie. Výberové zisťovania štruktúry miezd a úplných nákladov práce metodicky vychádzajú z odporúčaní Eurostatu a priamo nadväzujú na príslušné európske nariadenia.</p> <p>Uchádzač o zamestnanie z radov absolventov škôl je nezamestnaný občan mladší ako 26 rokov veku, ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvoma rokmi a nezískal prvé pravidelne platené zamestnanie.</p>	<p>The Labour Force Sample Survey (LFS) provides a permanent monitoring of the labour force on the basis of a direct survey in selected households. The legal basis for implementation of the survey in the Member States of European Union is from the year 2021 the new Framework Regulation on Integrated European Social Statistics of the European Parliament and of the Council (IESS) based on a common framework relating to persons and households. The survey is based on a random selection of dwellings in all districts of the Slovak Republic. The sample covers 10 250 dwellings every quarter. The subject of the labour force survey are all persons residing in the private households of the selected dwellings who live in their place of usual residence, institutionally population excepted. Each selected household remains in the sample for 5 subsequent quarters. All surveyed figures are weighted on the basis of current demographic data of the Slovak Republic on the population living in private households. The new survey methodology and definitions of variables set by Eurostat are based on ILO recommendations.</p> <p>Employment and earnings are collected from quarterly statistical enterprise reporting in the framework of monitoring economy development of the SR. Employment is represented by employed persons, which include employees and self-employed persons. Persons on maternity and parental leave and employed under the agreement are not included among employees.</p> <p>Data on average registered number of employees and average gross nominal monthly wage classified by areas, regions and districts are processed by departmental quarterly reporting. Numbers of employees are presented in natural persons.</p> <p>The basic information on the development of earnings is completed with data on the structure of nominal monthly earnings obtained by sample survey on the structure of earnings in SR. These are processed using the standard Classification of Occupation, the code-lists of regions, sex and age of employees.</p> <p>Earnings statistics also includes the survey on total labour costs of employers in the SR. The more detailed classification of the labour costs uses the code-lists of regions, staff categories, kind of property and legal form of organization. The methodology of the sample survey on the structure of earnings and total labour costs is recommended by the Eurostat and corresponds to the related European regulations.</p> <p>A job applicant of school leavers ranks is defined as an unemployed citizen younger than 26 years, who has finished continual professional training in full time study less than two years ago and who has not obtained first periodically paid employment.</p>

Pri spracovaní vybraných ukazovateľov trhu práce sa od roku 2008 uplatňuje Štatistická klasifikácia ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) a od roku 2016 – Štatistická klasifikácia zamestnaní verzia 2016 (SK ISCO – 08 2016).

The processing of selected labour market indicators has used the Statistical Classification of Economic Activities (SK NACE Rev. 2) since 2008 and International Standard Classification of Occupation (ISCO – 08) since 2011.

Definície	Definitions
<p>Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa výberového zisťovania pracovných síl (ďalej VZPS) sú osoby vo veku od 15 rokov do 89 rokov, ktoré patria medzi pracujúcich alebo nezamestnaných.</p> <p>Osoby mimo trhu práce (ekonomicky neaktívne obyvateľstvo) podľa VZPS sú osoby, ktoré sú v sledovanom týždni bez práce, pretože sa pripravujú na povolanie, poberajú dôchodok, starajú sa o domácnosť, navštevujú rekvalifikačný kurz alebo neformálne vzdelávanie a z uvedených (prípadne ďalších) dôvodov si v priebehu posledných štyroch týždňov aktívne nehládajú zamestnanie alebo si zamestnanie hľadajú, ale nie sú schopní nastúpiť do dvoch týždňov. Rovnako sem patria osoby, ktoré majú záujem pracovať, ale zamestnanie si nehládajú, pretože neveria, že si nájdú primeranú prácu (tzv. odradení). Do ukazovateľa sú zahrnuté aj osoby mladšie ako 15 rokov.</p> <p>Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva podľa VZPS sa vypočíta podľa vzorca:</p> $\text{Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva v \%} = \frac{\text{počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva}}{\text{počet obyvateľov vo veku 15 - 89}} \times 100$	<p>Economically active population by labour force sample survey (LFS) are persons aged 15 to 89 who are employed or unemployed.</p> <p>Persons outside the labour force (economically inactive population) by LFS are persons who have no job in the reference week because they are students and apprentices, pensioners, persons keeping household, persons in re-training course or non-formal education and therefore they were not seeking a job actively during the last four weeks or they are seeking a job but they are not able to start work within two weeks. Discouraged workers (they would like to work but they are not seeking a job because they do not believe to find suitable job) and persons younger than 15 years are also included.</p> <p>Economic activity rate by LFS is calculated according to the following formula:</p> $\text{Economic activity rate in per cent} = \frac{\text{Economic active population}}{\text{Population aged 15 - 89}} \times 100$
<p>Pracujúci podľa VZPS sú osoby vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň jednu hodinu prácu za mzdu, plat, odmenu alebo pracovnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, vrátane osôb pracujúcich v zahraničí do 1 roka, osôb dochádzajúcich za prácou do zahraničia a osôb vykonávajúcich prácu na základe dohôd. Môže ísť o prácu na plný alebo kratší pracovný čas, stálu, dočasnú, príležitostnú alebo sezónnu prácu. Medzi pracujúcich patria aj vypomáhajúci (neplatení) členovia rodiny v rodinnom podniku alebo na farme. Za pracujúcich sa považujú tiež osoby, ktoré majú prácu, ale v sledovanom týždni nepracujú pre chorobu, dovolenku, náhradné voľno alebo variabilný pracovný čas, materskú alebo rodičovskú dovolenku, školenie súvisiace so zamestnaním, štrajk a výluku, mimosezónne obdobie, nedostatok práce u zamestnávateľa s výnimkou osôb na dlhodobom neplatenom voľne.</p> <p>Zamestnanci podľa VZPS sú osoby vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré v sledovanom týždni vykonávajú prácu u verejného alebo súkromného zamestnávateľa za mzdu, plat alebo iný druh odmeny. Za zamestnancov podľa</p>	<p>Employed by LFS are all those aged 15 to 89 who worked at least one hour for pay or profit (full-time or part-time job, permanent, temporary, casual or seasonal job) in the reference week, as well as employed persons working abroad up to 1 year, cross-border commuters and persons working under agreements on work performed outside employment relationship works. Data on employed include contributing family workers in a family business or on a family farm, who did not receive any wage and allowance for their work, persons not working in the reference week due to illness, holiday, working time arrangements or compensation of overtime, maternity or parental leave, job-related training, off-season, layoff, strike and lock-out except for persons on long-term unpaid leave from work.</p> <p>Employees in the LFS are those aged 15 to 89 who work for a public or private employer and who receive compensations in the form of wage, salary or another remuneration. Employees according to the enterprise</p>

podnikového výkazníctva sa považujú všetci stáli aj dočasní zamestnanci (bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť), ktorí sú v pracovnom, služobnom, štátnozamestnaneckom alebo členskom pomere k zamestnávateľskej organizácii. Do počtu zamestnancov sa nezahŕňajú žiaci stredných odborných škôl, osoby na materskej a rodičovskej dovolenke a osoby pracujúce na základe dohody o vykonaní práce.

Samozamestnaní podľa VZPS sú osoby pracujúce vo vlastnom podniku (podnikatelia so zamestnancami), na vlastný účet (podnikatelia bez zamestnancov) a vypomáhajúci (neplatení) členovia rodiny v rodinnom podniku alebo na rodinnej farme. Medzi podnikateľov bez zamestnancov patria aj členovia produkčných družstiev.

Miera zamestnanosti 20 – 64 podľa VZPS sa vypočíta podľa vzorca:

$$\text{Miera zamestnanosti 20 – 64 v \%} = \frac{\text{počet pracujúcich osôb vo veku 20 – 64}}{\text{počet obyvateľov vo veku 20 – 64}} \times 100$$

Nezamestnaní podľa VZPS sú osoby vo veku od 15 do 74 rokov, ktoré v sledovanom týždni nemajú prácu, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu (alebo si prácu už našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov), a ktoré sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov. Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzači o zamestnanie.

Miera nezamestnanosti podľa VZPS sa vypočíta podľa vzorca:

$$\text{Miera nezamestnanosti v \%} = \frac{\text{počet nezamestnaných osôb podľa VZPS}}{\text{počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa VZPS}} \times 100$$

Zamestnané osoby sú zamestnanci a podnikatelia.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov (štvrťročné rezortné výkazníctvo) tvoria všetci stáli a dočasní zamestnanci bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, ktorí sú v pracovnom, služobnom, štátnozamestnaneckom alebo v členskom pomere k zamestnávateľovi na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy a ktorým zamestnávateľ za vykonanú prácu vypláca mzdu, resp. plat. Patria sem tiež zamestnanci s kratším pracovným časom. Nepatria sem osoby na materskej (rodičovskej) dovolenke, uční a študenti na prevádzkovej praxi a osoby pracujúce na základe dohôd o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru. Počty zamestnancov sa uvádzajú vo fyzických osobách.

reporting are all the stable as well as temporary employees regard-less of their citizenship, who have a contract of employment, service, state employment or membership attachment with the employing organization. Students attending secondary vocational schools, persons on maternity and parental leave and persons working upon contract are not included among employees.

Self-employed jobs in the LFS are covered by self-employed with employees (employers), self-employed without employees (own-account workers) and contributing (unpaid) family workers in a family business or on a family farm. The members of producers' co-operatives are included too as self-employed without employees.

Employment rate 20 – 64 by LFS is calculated according to the formula:

$$\text{Employment rate 20 – 64 in per cent} = \frac{\text{Number of employed persons at the age of 20 – 64}}{\text{Number of population at the age of 20 – 64}} \times 100$$

Unemployed in the LFS are persons aged 15 – 74 who were not working for pay or profit during the reference week, who are actively seeking work during the last four weeks (or who have already found a job to start work within 3 months) and who are able to start work in the next two weeks. These persons are not obliged to be registered at offices of labour, social affairs and family as job applicants.

Unemployment rate by LFS is calculated according to the following formula:

$$\text{Unemployment rate in per cent} = \frac{\text{Number of unemployed persons by LFS}}{\text{Economically active population by LFS}} \times 100$$

Employed persons are employees and self-employed persons.

Average registered number of employees (departmental quarterly survey) is formed by all stable and temporal employees regardless to their nationality, who are in working, service, public servant or membership relation to employer on the base of agreed working contract and to which employer pays wage or salary for executed work. Also employees with shorter labour time belong here. Persons on maternity (parental) leave, apprentices and students at operational practice and persons employed under the agreement are not involved among employees. Numbers of employees are presented in natural persons.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (štvrťročné rezortné výkazníctvo) zahŕňa čiastku mzdových nákladov, vyplácanú vlastným zamestnancom ako odmenu za prácu alebo jej náhradu na základe právneho vzťahu (pracovného, služobného, štátnozamestnaneckého alebo členského pomeru) k zamestnávateľovi. Je to hrubá mzda, neznižovaná o zákonné alebo so zamestnancom dohodnuté zrážky (údaje sú prepočítané na fyzické osoby a sú bez podnikateľských príjmov).

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (výberové zisťovanie o štruktúre miezd) zahŕňa plnenia, ktoré pripadajú na základnú (tarifnú) mzdu stanovenú podľa mzdových predpisov vrátane základných zložiek zmluvných plátov a miezd za nadčasy, náhrady miezd za neodpracovaný čas, mesačné a dlhodobé prémie a odmeny vyplatené v závislosti od výkonu a splnenia hodnotiacich kritérií, príplatky a doplatky za nadčasovú prácu, nočnú prácu, prácu v sobotu a nedeľu, sviatky, za zdravie škodlivé prostredie, hluk, rizikovú a namáhavú prácu, naturálne mzdy vyjadrené v peňažnej forme a ostatné mzdy vo forme mzdových zvýhodnení, ktorých výška a periodicita sa vopred určuje bez ohľadu na situáciu podniku.

Úplné náklady práce sú súhrnom nákladov za stanovenú jednotku času, ktoré zamestnávateľ vynakladá v súvislosti so získavaním a výchovou pracovných síl, s odmeňovaním za prácu a so zabezpečením sociálnych potrieb pracovných síl podľa záväzkov, ktoré voči nim prijal. Zahŕňajú v súčte priame náklady práce a nepriame náklady práce znížené o subvencie.

Priame náklady práce sú súčtom nasledujúcich premenných: mzdy, náhrady mzdy, platby do programu sporenia, náhrady za pracovnú pohotovosť mimo pracoviska, peňažné plnenia zo zisku po zdanení a ostatné priame náklady zamestnancom.

Nepriame náklady práce zahŕňajú povinné a nepovinné príspevky na zákonné poistenie platené zamestnávateľom, sociálne dávky, príspevky na zákonné poistenie učňov, sociálne výhody, náklady na školenie zamestnancov, poplatky a sankcie súvisiace so mzdami a ostatné nepriame náklady práce.

Uchádzač o zamestnanie je občan, ktorý môže a chce pracovať a hľadá si zamestnanie a po osobnom podaní písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt, zaradiť sa do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Tento občan nie je v pracovnom, štátnozamestnaneckom alebo členskom pomere, v služobnom vzťahu; neprevádzkuje ani nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť; nevykonáva zárobkovú činnosť v členskom štáte EÚ alebo v cudzine. Môže vykonávať zárobkovú činnosť nepresahujúcu 40 dní v kalendárnom roku a za ktorú mesačná odmena nepresiahne v úhrne sumu životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, platnú k

Average gross nominal monthly wage (departmental quarterly survey) includes the amount of wage expenditures, paid by own employee as compensation for work or its recompense on the base of legal relationship (work, service, public servant or membership relation) to employer. It is gross wage, non-lowered by legal or with employee agreed discount (data is calculated on natural persons and without entrepreneurial incomes).

Average gross nominal monthly wage (Structure of Earnings Survey) consists of basic (tariff) wage set by wage rules including basic components of contracted payments for working overtime, payments for hours not worked, monthly and long-term bonuses paid according to the performance and evaluation criteria, extra payments for working overtime, the night work, work during Saturdays and Sundays, holidays, for environment damaging health, noise, risky and hard work, in-kind wages expressed in financial terms and other wage in the form of wage advantages whose level and periodicity are set in advance regardless of the situation in an enterprise.

Total labour costs represent a sum of costs per fixed time unit spent by employers to recruit and train their employees, remunerate their work as well as to ensure their social welfare according to the obligations adopted. Total labour costs include both direct labour costs and indirect labour costs minus subsidies.

Direct labour costs are the sum of variables as follows: direct remuneration and bonuses, payments for days not worked, payments to employees' savings schemes, bonuses for being on call to work outside the workplace, bonuses based on profit after taxation and other direct costs for employees.

Indirect labour costs include statutory and supplementary social security contributions paid by employer, employers' imputed social contributions, employers' social contributions for apprentices, social benefits, vocational training costs paid by the employer, taxes paid by employer and other expenditures paid by the employer.

Job applicant is a citizen who is able and wants to work, is looking for a job and after a personal submission of a written application in order to be placed into the register of job applicants at office of labour, social affairs and family situated in a territorial district where he has a residence. This citizen is not in working, state employment or membership relation, in a service relation; he does not perform individual gainful job, he does not perform a gainful job in an EU member state or abroad. He can perform gainful job that does not exceed 40 days in calendar year and his monthly allowance for this performance does not exceed sum of the living minimum for one adult person as of first day of the respective calendar month, for which the allowance is rendered. The gainful activity being considered

prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa preukazuje výška odmeny, u zamestnávateľa. Za zárobkovú činnosť sa považuje osobné vykonávanie činností na základe pracovnoprávného vzťahu alebo iného právneho vzťahu. Neuvedzajú sa tu záujemcovia o zamestnanie, ktorí si hľadajú iné zamestnanie alebo ktorí majú záujem o poskytovanie informačných a poradenských služieb a odborných poradenských služieb a nie sú uchádzačmi o zamestnanie. Do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaraďujú občania, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku a to do konca školského roku, v ktorom dovŕši 16 rokov veku alebo sa sústavne pripravuje na povolanie, je dočasne práceneschopný, má nárok na materské, má priznaný starobný dôchodok alebo občania, ktorí majú priznaný invalidný dôchodok a dovŕši vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo sa vyradil z evidencie uchádzačov o zamestnanie na základe požiadania o vyradenie z tejto evidencie a z dôvodov vykonávania práce bez pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu, nástupu do zamestnania, nespokojnosť s úradom práce alebo mu v členskom štáte EÚ alebo v cudzine udelili povolenie na zamestnanie. Metodiku ukazovateľov určuje MPSVR SR a je obsiahnutá v zákone NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Miera evidovanej nezamestnanosti sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočítava z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania.

Miera evidovanej nezamestnanosti (metodika MPSVR SR) sa vypočíta podľa vzorca:

$$\text{Miera evidovanej nezamestnanosti v \%} = \frac{\text{disponibilní uchádzači o zamestnanie}}{\text{počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva}} \times 100$$

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v menovateli vzorca zahŕňa pracujúcich z VZPS za predchádzajúci rok (vrátane osôb na materskej dovolenke) plus uchádzačov o zamestnanie.

as personal execution of an activity either on the basis of a labour-law relation or another legal relation. There are not included applicants interested in work, who are looking for another job or who are interested in providing informational and professional consultancy and education services and they are not job applicants. A citizen who is obliged to compulsory school at pracetendence, namely to the end of school year, when he reached the age of 16 years or is in systematic vocational preparation, is temporarily unable to work, he has a right to maternity benefits, he has granted old-age pension or he has granted invalidity pension and reached the age required for a claim for old-age pension or he was excluded from the register of job applicants on the base of his requirement to be excluded from the evidence and because of work performance without working relation, or similar working relation, taking a job, non-cooperation with office of labour or he has granted work permit in an EU member state or abroad; he is not included in the register of job applicants. The methodology of indicators is defined by the Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the SR and it is included in the Act No 5/2004 Coll. on employment services amended and supplemented by certain acts.

Registered unemployment rate is calculated from a **number of disposable job applicants**, who can immediately report to work after submission of an offer of convenient job vacancy in accordance with the Agreement of the International Labour Organisation.

The registered unemployment rate (methodology of the Ministry of Labour, Social Affairs and Family of the SR) is calculated according to the following formula:

$$\text{Registered unemployment rate in per cent} = \frac{\text{Disposable job applicants}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

Economically active population in the denominator of the formula covers employed from LFS for previous year (includes persons on maternity leave) plus job applicants.

Zdroj údajov

Source

Všetky publikované údaje sú výsledkom spracovania ŠÚ SR okrem údajov o uchádzačoch o zamestnanie, ktoré ŠÚ SR preberá z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Zber a spracovanie údajov výberových zisťovaní o štruktúre miezd, priemernom evidenčnom počte zamestnancov, priemernej hrubej nominálnej mesačnej mzde a ÚNP zabezpečuje spracovateľská organizácia TREXIMA, s.r.o. v gescii ŠÚ SR. Zber a spracovanie štvrťročných údajov o voľných pracovných miestach zabezpečuje ŠÚ SR a administratívny zdroj (MPSVR SR).

All published data is the result of the processing of the SO SR, except data relating job applicants. This data is supplied by the Central Office of Labour, Social Affairs and Family. Structure of Earnings Survey, average registered number of employees, average monthly gross nominal wage and LCS and data collection and processing is carried out by the processing organization TREXIMA, Ltd. under the supervision of the SO SR. Collection and processing of quarterly data on job vacancies is carried out by the SO SR and Ministry of Labour, Social Affairs and

TRH PRÁCE

LABOUR MARKET

Širšie informácie možno získať v publikáciách Zamestnanci a mzdové prostriedky v hospodárstve SR, krajoch a okresoch, Výsledky výberového zisťovania pracovných síl SR, Štruktúra miezd v SR a Úplné náklady práce v SR.

Family of the SR. Wider information is provided in publications Employees and Wage Funds in the Economy of the SR, Regions and Districts, Labour Force Sample Survey Results in the SR, Structure of Earnings in the SR and Total Labour Costs in the SR.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>V tejto časti sú uvedené výstupy zo štatistiky rodinných účtov, štatistiky príjmov a životných podmienok a zo štatistiky spotreby potravín.</p> <p>Štatistika rodinných účtov je zisťovanie príjmov a výdavkov súkromných hospodáriacich domácností (ďalej súkromná domácnosť).</p> <p>Pri získavaní údajov o spotrebných výdavkoch domácností bolo zohľadnené odporúčanie Eurostatu na národné zisťovania. Spotrebné výdavky sa uvádzajú podľa medzinárodnej Klasifikácie individuálnych výdavkov spotreby podľa účelu použitia (COICOP) pre potreby rodinných účtov.</p> <p>Prezentované údaje za rok 2019 boli odhadnuté simuláciou mikróúdajov výberového zisťovania rodinných účtov za rok 2015. Pri simulácii výdavkov domácností sa vychádzalo hlavne z vývoja spotrebiteľských cien v roku 2019.</p>	<p><i>In this section are listed the outputs from the Household Budget Surveys, Statistics on Income and Living Conditions (EU SILC) and Food Consumption Statistics.</i></p> <p>Household Budget Survey is survey on income and expenditures of private jointly managed households (private households).</p> <p><i>Recommendation by Eurostat related to obtaining of data on household consumption expenditure in national surveys are taken into consideration. Consumption expenditures are presented according to the Classification of Individual Consumption according to Purpose (COICOP) for needs on household budget survey.</i></p> <p><i>Presented data in year 2019 were estimated by simulation of microdata of the Household Budget Survey for 2015. In the simulation of microdata it was mainly based on development of consumer prices in 2019.</i></p>
<p>V roku 2018 bola vykonaná zmena v spôsobe realizácie zisťovania rodinných účtov v porovnaní s rokom 2015. Na základe tejto zmeny od roku 2019 je zisťovanie rodinných účtov vykonávané každý rok na menšej vzorke domácností. Táto menšia vzorka domácností predstavuje podvzorku domácností, na ktorej sa v danom roku vykonáva súčasne aj zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach (EU SILC). Podvzorka domácností tvorí približne tretinu domácností z celkovej vzorky domácností použitej v zisťovaní rodinných účtov v roku 2015. Reprezentatívna databáza údajov zo štatistiky rodinných účtov pre daný referenčný rok je na základe tohto nového konceptu zisťovania vytváraná kombináciou čiastkových databáz realizovaných zisťovaní rodinných účtov z troch po sebe nasledujúcich rokov. Na základe týchto terénnych zisťovaní rodinných účtov realizovaných od roku 2019 sú prezentované údaje za peňažné výdavky domácností za referenčné roky 2020, 2021, 2022 a 2023.</p>	<p><i>In 2018 the change was implemented in method of realization of The Household Budget survey compared to 2015. From 2019, on the basis of this change the Household Budget Survey is realized every year on smaller the sample of households. This smaller sample of households represents subsample of households, on which in given year also Statistics on Income and Living Conditions (EU SILC) is realized. The subsample of households represents approximately one-third households from total sample of households used in Household Budget Survey in 2015. Representative database from Household Budget Survey for actual reference year is on the basis of this new survey concept created combination of partial databases of implemented The Household Budget Surveys from three consecutive years. On the basis of these Household budget surveys implemented in the field from 2019 there are presented household monetary expenditures for reference years 2020, 2021, 2022 and 2023.</i></p>
<p>Výber domácností bol uskutočnený dvojstupňovým, stratifikovaným, náhodným výberom; oporou výberu boli údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011. Pri aktualizácii opory výberu pre výber domácností sa použili informácie o úbytku, resp. prírastku (novopostavených a skolaudovaných) trvale obývaných domov a bytov v krajoch v roku 2021.</p>	<p><i>The household selection was done on the basis of the 2-steps stratified random sampling. Data from Population and Housing Census 2011 were the sampling frame. When updating the selection support for the selection of households, information on the decline was used, or increase in (newly built and approved) permanently occupied houses and apartments in the regions in 2021</i></p>
<p>Štatistika príjmov a životných podmienok (EU SILC) je zisťovanie, ktorého cieľom je získať informácie o rozdelení príjmov, o úrovni a štruktúre chudoby a o sociálnom vylúčení. Zisťovanie sa od roku 2021 realizuje na základe novej legislatívy (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európske štatistiky</p>	<p>Statistics on Income and Living Conditions (EU SILC) is the survey with the aim to obtain information on income distribution, level and structure of poverty and on social exclusion. From 2021, the survey is carried out on the basis of new legislation (Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council, establishing a common framework for European statistics relating to persons and</p>

PRÍJMY A VÝDAVKY DOMÁCNOSTÍ

INCOME AND EXPENDITURE OF HOUSEHOLDS

o osobách a domácnostiach na základe individuálnych údajov zbieraných zo vzoriek, ktorým sa ruší predchádzajúce nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1177/2003 a nariadenie Rady (ES) č.577/98.

Zisťovanie poskytuje údaje o príjmoch (pracovných, sociálnych a iných), informácie o názoroch domácností na ich finančnú situáciu, údaje o príjmových indikátoroch materiálnej deprivácie za rôzne typy domácností.

Základnou jednotkou pre zisťovanie je súkromná domácnosť. Časť získaných údajov slúži na výpočet tzv. Laeken indikátorov, ktorými sa porovnávajú jednotlivé štáty pri dosahovaní strategických cieľov zameraných na zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia. Tieto prešli určitým vývojom a v súčasnosti ich nazývame indikátory sociálnej inklúzie. Hodnotí sa nimi chudoba a sociálne vylúčenie.

Referenčným obdobím pre príjmy a indikátory je kalendárny rok N-1, pričom rok N predstavuje rok realizácie zisťovania.

households, based on data at individual level collected from samples, which repeals the previous regulation European Parliament and Council (EC) No.1177/2003 and Council Regulation (EC) No.577/98.

The survey provides data on income (labour, social and others), information on opinions of households on their financial position, information on income indicators and indicators of material deprivation for different types of households.

Basic unit of this survey is private household.. Part of the data is used to calculate Laeken indicators, which compare the countries in achieving the strategic objectives aimed at reducing poverty and social exclusion. They passed some development and they are now called indicators of social inclusion. Poverty and social exclusion is evaluated by them.

Reference period for income and indicators is calendar year N-1, where year N is the year of survey realization.

Definície	Definitions
<p>Súkromnú hospodáriacu domácnosť tvoria osoby, ktoré majú spoločné trvalé bývanie v jednom byte a spoločné úhrady dôležitých výdavkov na chod domácnosti (výživa, prevádzka domácnosti, údržba bytu a pod.). Členom domácnosti je aj osoba, ktorá nie je s ostatnými členmi domácnosti viazaná príbuzenským vzťahom, ale býva trvalo s ostatnými v jednom byte a zúčastňuje sa úhrady výdavkov.</p> <p>Čisté peňažné výdavky súkromných domácností tvoria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotrebné výdavky, t. j. výdavky na kúpu spotrebných tovarov a služieb; - ostatné čisté výdavky, t. j. výdavky na rôzne dane z majetku (bytu, domu, pôdy a i.), poplatky úradom (poplatok za psa a i.), vybrané pôžičky, peňažné dary vydané mimo domácnosť. Neobsahujú daň z príjmov a povinné príspevky do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní. <p>Ekvivalentná škála sa používa na výpočet ekvivalentnej veľkosti domácnosti. Pre výpočet indikátorov chudoby sa používa tzv. modifikovaná OECD škála, kde sa prísudzuje koeficient 1 pre prvého dospelého člena domácnosti, 0,5 pre druhého a každého dospelého člena domácnosti, 0,5 pre 14-ročných a starších a 0,3 pre každé dieťa mladšie ako 14 rokov.</p> <p>Celkový hrubý príjem domácnosti je suma zložiek hrubého osobného príjmu všetkých členov domácnosti plus zložky hrubého príjmu na úrovni domácnosti (napr. príjem z prenájmu majetku, prijaté transfery od iných domácností).</p>	<p>Private jointly managed household consists of people, who permanently occupy together one dwelling and reimburse together the household expenditure (food, current necessary household expenditure, maintenance of the dwelling, etc.). Member of household is also a person who is not relative with other members of household but permanently shares one dwelling and all household expenditure with them.</p> <p>Net money expenditure of private households are created by:</p> <ul style="list-style-type: none"> - consumption expenditure, i. e. expenditure on sale of consumer goods and services; - other net expenditure, i. e. expenditure on different property taxes (dwelling, house, soil etc.), charges to offices (charges for a dog etc.), drawn loans, income gifts provided to other household. Income tax, compulsory contributions to Social Insurance Agency and health insurance companies are excluded. <p>Equivalent scale is used for calculation of equivalent household size. Modified OECD scale is used for calculation of indicators of poverty, where coefficient 1 is assigned to the first adult household member, 0,5 to the second one and each adult household member, 0,5 to persons 14 years old and older and 0,3 to each child younger than 14 years.</p> <p>Total gross household income is a sum of gross personal income components for all household members plus gross income components at household level (e. g. income from rental of a property or land, inter-household cash transfers received from other households).</p>

PRÍJMY A VÝDAVKY DOMÁCNOSTÍ

INCOME AND EXPENDITURE OF HOUSEHOLDS

Celkový disponibilný príjem domácnosti je hrubý príjem domácnosti mínus pravidelné dane z majetku, pravidelné platené transfery medzi domácnosťami (napr. výživné, pravidelná peňažná pomoc od iných domácností), daň z príjmu a príspevky na sociálne poistenie.

Ekvivalentný príjem sa vypočíta tak, že príjem domácnosti sa vydolí ekvivalentnou veľkosťou domácnosti. Tento príjem je potom priradený každému členovi domácnosti.

Hranica rizika chudoby je hodnota 60 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu.

Miera rizika chudoby je podiel osôb s ekvivalentným disponibilným príjmom pod hranicou 60 % národného mediánu ekvivalentného príjmu.

Total disposable household income is a gross household income minus regular taxes on property, regular inter-household cash transfers paid (e. g. alimony, regular cash support from other households), tax on income and social insurance contributions.

Equivalised income is defined as the total income of household divided by the equivalent number of household members. This income is assigned to each member of households.

At-risk-of poverty threshold is the value of 60 % of national equivalised median income.

At-risk-of poverty rate is share of persons with an equivalised disposable income below 60 % of the national median of equivalised income.

Zdroj údajov	Source
Údaje z rodinných účtov i zo zisťovania EU SILC sú výsledkom spracovania ŠÚ SR.	Household budget data and EU SILC survey are the result of the processing realized by the SO SR.
Širšie informácie za rodinné účty možno získať v publikácii Výdavky súkromných domácností v SR 2023 a za EU SILC v publikácii EU SILC 2023 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia.	Wider information for household budget survey is provided in the publication Expenditures of Private Households in the Slovak Republic in 2023 and for EU SILC in the publication EU SILC 2023 – Indicators of Poverty and Social Exclusion.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Zákon o výchove a vzdelávaní č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) definuje jednotlivé druhy škôl poskytujúce predprimárne, základné, stredné, vyššie odborné vzdelanie a záujmové vzdelávanie: materská škola, základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, konzervatórium, školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná umelecká škola, jazyková škola. Súčasťou školskej výchovno-vzdelávacej sústavy sú aj školské zariadenia.</p> <p>Podľa zákona č. 245/2008 Z. z. učilištia a stredné odborné učilištia zriadené podľa doterajších predpisov sú strednou odbornou školou poskytujúcou nižšie stredné odborné vzdelanie a stredné odborné vzdelanie. Z tohto dôvodu všetky údaje o učilištiach a stredných odborných učilištiach sú zahrnuté do údajov stredných odborných škôl (úrovne 252, 253 a 352, 353 podľa klasifikácie ISCED 2011).</p> <p>Školské roky v tabuľkách sa označujú rokmi, v ktorých sa začali, napr. rok 2023 predstavuje školský rok 2023/2024.</p> <p>Vysoké školy definuje zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p> <p>Školy, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňujú popri slovenskom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny sa vykazujú ako školy s viacerými výchovnými jazykmi, to znamená, že v týchto školách sú zriadené triedy s vyučovacím jazykom slovenským a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.</p> <p>V údajoch o počte učiteľov sú zahrnutí učitelia na ustanovený pracovný čas (plný úväzok) vrátane riaditeľov a zástupcov.</p>	<p><i>The Act on the Education and Training No 245/2008 Coll. (Education Act) defines individual types of schools that provide pre-primary, primary, lower secondary, upper secondary, post-secondary non tertiary, the lowest level of tertiary education and leisure time educational activities: kindergarten, basic school, grammar school, secondary vocational school, conservatory, schools for children and pupils with special pedagogical and educational needs, basic school of arts, language school. Educational facilities are also the part of the educational system.</i></p> <p><i>According to the Act No 245/2008 apprentice school and secondary vocational apprentice school established according to the former regulations are titled as secondary vocational schools providing lower secondary vocational and secondary vocational education. For this reason, all data on apprentice schools and secondary vocational apprentice schools are included in the data on secondary vocational schools (levels 252, 253 and 352, 353 by ISCED 2011).</i></p> <p><i>The school years in the tables are indicated with years in which they started, e.g. the year 2023 represents the school year 2023/2024.</i></p> <p><i>Universities and colleges are defined by Act No 131/2002 Coll. on Universities and Colleges and on amendment of some acts.</i></p> <p><i>Schools, where upbringing and education are carried out in classes with Slovak teaching language as well as in classes where upbringing and education are carried out comprehensively in a language of minority, are reported as schools with several teaching languages.</i></p> <p><i>Teachers for full-time working time, including headmasters and deputy headmasters are included in the number of teachers.</i></p>
Definície	Definitions
<p>Materské školy sú predškolské zariadenia, ktoré podporujú osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjajú schopnosti a zručnosti, utvárajú predpoklady na ďalšie vzdelávanie.</p> <p>Základné školy poskytujú základné vzdelanie v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti.</p> <p>Stredné školy sú gymnáziá, stredné odborné školy a konzervatóriá.</p>	<p>Kindergartens are pre-primary facilities, which support child's personality in socio-emotional, intellectual, physical, moral, esthetical area and develops skills and abilities, form the preconditions for further education.</p> <p>Basic schools provide general education in linguistic, naturalscientific, socio-scientific, artistic, sporting, medical, transportation area and other knowledge and skills.</p> <p>Secondary schools are grammar schools, secondary vocational schools and conservatories.</p>

Gymnázia sú všeobecnovzdelávacie, vnútorne diferencované stredné školy, ktoré pripravujú žiakov vo štvorročnom, v päťročnom alebo v osemročnom vzdelávacom programe a poskytujú úplné stredné všeobecné vzdelanie.

Stredné odborné školy poskytujúce odborné vzdelávanie na úrovni 253, 353, 344, 354, 454 a 554 podľa klasifikácie ISCED 2011 sú stredné školy, ktoré pripravujú žiakov v najmenej dvojročnom a najviac päťročnom vzdelávacom programe príslušného odboru vzdelávania. Vzdelávacie programy strednej odbornej školy sú zamerané predovšetkým na výkon povolania a odborných činností v národnom hospodárstve, zdravotníctve, verejnej správe, kultúre, umení a v ostatných oblastiach a môžu pripravovať aj na ďalšie štúdium.

Vysoké školy sú vrcholné vzdelávacie, vedecké a umelecké ustanovizne. Majú výhradné právo poskytovať vysokoškolské vzdelávanie, udeľovať akademické a vedecko-pedagogické tituly, používať akademické insígnie a vykonávať akademické obrady.

Grammar schools are internally differentiated secondary schools providing full secondary general education for students in four-, five- or eight-year educational programme.

Secondary vocational school providing vocational education at level 253, 353, 344, 354, 454 and 554 by ISCED 2011 is secondary school, where pupils are educated at least in two- and at most five year educational program of respective branch of education. Educational programs of secondary vocational school are mainly specialized for professional activities of economy, health system, public administration, culture, arts and other professional branches and also they can prepare pupils for next study.

Universities and colleges are supreme educational, scientific and artistic institutions. They are entitled to provide tertiary education and to confer academic and scientific-pedagogical titles, to utilize academic insignia and to execute academic ceremonies.

Zdroj údajov	Source
<p>Zdrojom údajov sú štatistické zisťovania, ktoré realizuje Centrum vedecko-technických informácií SR v pôsobnosti Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.</p> <p>Podrobnejšie informácie možno získať v Centre vedecko-technických informácií SR (www.cvti.sk).</p>	<p>The statistical surveys carried out by the Slovak Centre of Scientific and Technical Information under administration of the Ministry of Education, Science, Research and Sport of the SR are the data source.</p> <p>Detailed information can be obtained in the Slovak Centre of Scientific and Technical Information (www.cvti.sk)</p>

T 5-0. Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania ISCED 2011¹⁾ a systém vzdelávania na Slovensku

Obvyklý vek vzdelávania	Vzdelávacie programy a dosiahnuté vzdelanie podľa ISCED 2011	Kód	Školský systém v Slovenskej republike
Menej ako 3 – 6 rokov	PREDPRIMÁRNE predškolské bez vzdelania, nedokončený 1. stupeň základného vzdelávania	020 030	Materské školy a špeciálne materské školy, 0-té ročníky na základných školách, prípravné triedy v základných školách, prípravné triedy v špeciálnych školách
6 -15 rokov	ZÁKLADNÉ Primárne 1. stupeň základného vzdelávania Nižšie stredné 2. stupeň základného vzdelávania	100 244	1. stupeň základných škôl, 1. stupeň špeciálnych základných škôl – variant C 2. stupeň základných škôl, 2. stupeň špeciálnych základných škôl – variant A, 1. až 4. ročník 8-ročných stredných škôl
15-18/19 rokov alebo iné	STREDNÉ Nižšie stredné odborné Stredné odborné s výučným listom Stredné odborné bez maturity a výučného listu ÚPLNÉ STREDNÉ³⁾ Úplné stredné všeobecné s maturitou Úplné stredné odborné s maturitou a výučným listom Úplné stredné odborné s maturitou bez výučného listu	243 252 253 352 353 353 344 354 354 454	Praktické školy Stredné odborné školy (učebné odbory pre žiakov s mentálnym postihom) Stredné odborné školy (2-ročné vzdelávacie programy – odbory so zvlášť upravenými učebnými plánmi) Stredné odborné školy (učebné odbory pre žiakov s mentálnym postihom) Stredné odborné školy (nematuritné vzdelávacie programy poskytujúce výučný list) Stredné odborné školy (nematuritné vzdelávacie programy neposkytujúce výučný list) Gymnázia Stredné odborné školy (vzdelávacie programy s maturitou poskytujúce aj výučný list) Stredné odborné školy (vzdelávacie programy s maturitou) Stredné odborné školy (vzdelávacie programy s maturitou pre absolventov učebných odborov v nadstavbovom štúdiu)
18/19 + 2 roky	POSTSEKUNDÁRNE NETERCIÁRNE Pomaturitné kvalifikačné, pomaturitné inovačné a pomaturitné zdokonaľovacie štúdium	454	Stredné odborné školy, obchodné akadémie, stredné umelecké školy, konzervatóriá, atď.
18/19 + 3 roky	TERCIÁRNE Vyššie odborné (pomaturitné špecializačné) – absolventi sú diplomovaní špecialisti s titulom DiS (alebo jeho ekvivalent)	554	Stredné odborné školy, konzervatóriá, tanečné konzervatóriá, vyššie stredné odborné školy
18/19 + 3 – 4 roky	1. stupeň univerzitného štúdia – bakalárske štúdium – absolventom je udelený akademický titul Bc. (alebo jeho ekvivalent)	655 665	Univerzity, vysoké školy Akadémia Policajného zboru Vojenské vysoké školy (bakalárske študijné programy)
21/22 + 2 roky	2. stupeň univerzitného štúdia – magisterské, inžinierske, doktorské štúdium – absolventom je udelený akademický titul Mgr., Ing., Dr. (alebo ich ekvivalenty)	766 767 768	Univerzity, vysoké školy Akadémia Policajného zboru Vojenské vysoké školy (magisterské, inžinierske a doktorské študijné programy)
24/25 + 3 roky a viac	3. stupeň univerzitného štúdia – doktorandské štúdium – absolventom je udelený vedecký titul PhD., ThD. (alebo ich ekvivalent)	864	Univerzity, vysoké školy Akadémia Policajného zboru Vojenské vysoké školy (doktorandské a postgraduálne štúdium, vedecká výchova)

¹⁾ klasifikácia ISCED 2011 bola schválená v novembri 2011, prvý zber údajov sa uskutočnil v roku 2014²⁾ povinná školská dochádzka je do veku 16 rokov³⁾ absolventi štúdia ukončeného maturitou majú priamy prístup k terciárnemu vzdelávaniu

International Standard Classification of Education ISCED 2011¹⁾ and the system of education in the SR

Age of education	Educational programmes and educational attainment by ISCED 2011		Code	School system in the Slovak Republic
Less than 3 – 6 years	PRE-PRIMARY early childhood education / without education, unfinished 1 st stage of basic schools		020 030	Nursery schools, kindergartens and special kindergartens, zero grades in basic schools, preparatory classes in basic schools, preparatory classes in special schools
6 -15 years	Compulsory school attendance ²⁾	BASIC Primary 1 st stage of basic schools Lower secondary 2 nd stage of basic schools	100 244	1 st stage of basic schools, 1 st stage of special basic schools – variant C 2 nd stage of basic schools, 2 nd stage of special basic schools – variant A, 1 st – 4 th grade of eight-year secondary schools
15-18/19 years or others		SECONDARY Lower secondary vocational Secondary vocational with apprenticeship certificate Secondary vocational without matura and apprenticeship certificate UPPER SECONDARY³⁾ Secondary general with matura Secondary vocational with matura and apprenticeship certificate Secondary vocational with matura and without apprenticeship certificate	243 252 253 352 353 353 344 354 354 454	Practical schools Secondary vocational schools (study fields for students with mental handicap) Secondary vocational schools (2-year educational programmes with specially adjusted curriculum) Secondary vocational schools (study fields for students with mental handicap) Secondary vocational schools (educational programmes providing apprenticeship certificate) Secondary vocational schools (educational programmes without matura and without providing apprenticeship certificate) Grammar schools Secondary vocational schools (educational programmes with matura providing apprenticeship certificate) Secondary vocational schools (educational programmes with matura) Secondary vocational schools (educational programmes with matura for graduates of study fields in follow-up courses)
18/19 + 2 years	POST-SECONDARY NON TERTIARY Qualification, innovation and improvement study		454	Secondary vocational schools, commercial academies, secondary schools of art, conservatoires, etc.
18/19 + 3 years	TERTIARY Higher vocational (specialised for graduates with matura) – graduates are awarded by the title DiS. (or its equivalent)		554	Secondary vocational schools, conservatoires, dance conservatoires, higher secondary vocational schools
18/19 + 4 – 6 years or others	18/19 + 3-4 years	1 st degree of university study – bachelor's study – graduates are awarded by the title Bc. (or its equivalent)	655 665	Universities, colleges Police Academy Armed Forces Academy (bachelor's study programmes)
	21/22 + 2 years	2 nd degree of university study – magister's (master's), engineering, doctor's study – graduates are awarded by the title Mgr. (MA), Ing., Dr. (or its equivalent)	766 767 768	Universities, colleges Police Academy Armed Forces Academy (magister's, engineering and doctor's study programmes)
24/25 + 3 years or more	3 rd degree of university study – postgraduate study – postgraduates are awarded by degree PhD., ThD. (or its equivalent)		864	Universities, colleges Police Academy, Armed Forces Academy (postgraduate study, science education)

¹⁾ In November 2011 ISCED 2011 was approved, the first data collection was carried out in 2014²⁾ Compulsory school attendance is until 16³⁾ Graduates of study with school-leaving examination (matura) have direct access to tertiary education

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Údaje sú za vybrané ukazovatele o sieti a činnosti zdravotníckych zariadení v SR a príjmoch a výdavkoch zdravotných poisťovní.</p> <p>Zdravotnícke zariadenia zahŕňajú zariadenia ambulantnej, ústavnej a lekárenskej zdravotnej starostlivosti, hematologicko-transfúziologické zariadenia a ostatné zariadenia.</p> <p>Do zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti sa zaraďujú ambulancie všeobecnej zdravotnej starostlivosti, ambulancie špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ambulancie záchranej zdravotnej služby, zariadenia na poskytovanie jednoduchovej zdravotnej starostlivosti, stacionáre, polikliniky, agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, mobilné hospice a ambulancie lekárskej služby prvej pomoci.</p> <p>Medzi zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti patria všeobecné nemocnice, špecializované nemocnice, liečebne, hospice, domy ošetrovateľskej starostlivosti, prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebne a zariadenia biomedicínskeho výskumu. Kategória prírodné liečebné kúpele pokrýva aj kúpeľné liečebne.</p> <p>Údaje o pracovnej neschopnosti sa preberajú z administratívnych zdrojov Sociálnej poisťovne.</p>	<p>Data is given for selected indicators on the network and activities of health facilities in the SR and revenues and expenditures of health insurance companies.</p> <p>The health care facilities include out-patient health care facilities, institutional health care facilities, pharmaceutical care facilities, haematology and transfusiology facilities and other facilities.</p> <p>The out-patient health care facilities contain general out-patient care units, specialised out-patient care units, emergency out-patient units, facilities providing day care, residential health care units, polyclinics, home nursing care agencies, facilities for common examination and curative components, mobile hospices and out-patient medical first aid service units.</p> <p>The institutional health care facilities cover general hospitals, specialised hospitals, institutes for treatment, hospice, houses of nursing care, natural curative spas, spa institutes and facilities of biomedicine research. Category of natural curative spas contains also curative spas.</p> <p>Data on incapacity for work is processed and provided from administrative sources of the Social Insurance Agency.</p>
Definície	Definitions
<p>Pracovné miesto sa určuje podľa počtu zmluvných úväzkových hodín samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov v zmysle príslušných predpisov, pričom celková dĺžka ustanoveného týždenného pracovného času v organizácii sa počíta ako jedno pracovné miesto. Neúplné alebo ďalšie úväzky sa pri vykazovaní prepočítavajú na celé pracovné miesta. Prepočet počtu zamestnancov na plne zamestnaných sa zásadne nevykonáva u tých zamestnancov, ktorí z dôvodu zdraviu škodlivého prostredia a pod. majú právnymi predpismi stanovený kratší pracovný čas.</p> <p>Priemerná doba pracovnej neschopnosti vyjadruje počet kalendárnych dní pracovnej neschopnosti pripadajúcich na jeden novohlásený prípad pracovnej neschopnosti.</p> <p>Priemerné percento pracovnej neschopnosti je podiel kalendárnych dní pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz a priemerného počtu nemocensky poistených, násobený počtom kalendárnych dní v roku.</p> <p>Príjmy z výberu poistného na zdravotné poistenie predstavujú platby platiteľov podľa platných zákonov.</p>	<p>Working post is determined by the number of contractual duty hours of independent specialized health professionals according to the particular rules where total length of set (specified) working time per week is considered as one working post. Partial or additional duties are converted to the whole working posts. The conversion of the number of employees into the whole working posts is not principally performed at those employees whom due to unhealthy and harmful environment, shortened working time have been enacted.</p> <p>Average duration of incapacity for work is the number of calendar days of incapacity for work per one newly reported case of incapacity for work.</p> <p>Average percentage of incapacity for work is calculated as a ratio of calendar days of incapacity for work because of illness and injury and average number of employed covered by sickness insurance, multiplied by the number of calendar days of the year.</p> <p>Revenue from the collection of premium for health insurance represents payments of payers under the applicable laws.</p>

ZDRAVIE**HEALTH**

Výdavky hradené zdravotnými poisťovňami sú úhrady zdravotných poisťovní za zdravotnú starostlivosť poskytnutú ich poistencom v súlade s platným Liečebným poriadkom.

Expenditures paid by health insurance companies are reimbursements of health insurance companies for health care provided to their insured in accordance with the valid Therapeutic Regulation.

Zdroj údajov	Source
Údaje o zdravotníckej starostlivosti sa publikujú súhrnne za rezorty Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva dopravy a výstavby SR.	<i>Data on health care are summarily published for the branches of the Ministry of Health of the SR, the Ministry of Defence of the SR, the Ministry of Interior of the SR, the Ministry of Justice of the SR, The Ministry of Transport, and Construction of the SR.</i>
Údaje o pracovnej neschopnosti sú preberané zo Sociálnej poisťovne.	<i>Data on incapacity for work is provided by the Social Insurance Agency.</i>
Údaje o príjmoch a výdavkoch zdravotných poisťovní sa získavajú z administratívnych zdrojov.	<i>Data on income and expenditure of health insurance companies are obtained from administrative sources.</i>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Sociálna ochrana je definovaná ako súhrn intervencií zo strany verejných alebo súkromných inštitúcií, ktorých cieľom je uľahčiť domácnostiam a jednotlivcom záťaž vyplývajúcu z vopred určených rizík. Pre potreby porovnania krajín Európskeho spoločenstva sa využíva Európsky systém štatistik sociálnej ochrany (ESSPROS) v súlade s nariadením (ES) č. 458/2007 Európskeho parlamentu a Rady a nariadeniami Komisie (ES) č. 1322/2007, č. 10/2008, č. 110/2011 a č. 263/2011, ktoré implementujú nariadenia EP a Rady.</p> <p>Sociálna ochrana je v tejto publikácii reprezentovaná sociálnym poistením, štátnymi sociálnymi dávkami a sociálnou pomocou.</p> <p>Dôchodkové poistenie podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení je starobné poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia a invalidné poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia. Na dôchodkovom poistení sa zúčastňujú zamestnanci, zamestnávateľia, povinne dôchodkovo poistení živnostníci, dobrovoľne dôchodkovo poistené osoby, štát a Sociálna poisťovňa.</p> <p>V systave dôchodkového poistenia sa vyplácajú dôchodky starobné a starobné predčasné, invalidné, vdovské, vdovecké, sirotské. Dôchodky manželiek, sociálne dôchodky, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť a zvýšenie dôchodku, ktorý je jediným zdrojom príjmu, sú štátom hradené dávky dôchodkového poistenia.</p>	<p>Social protection is defined as all interventions from public or private bodies intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. For the comparison needs of the EU countries is used „European system of social protection statistics“ (ESSPROS) in compliance with Regulation (EC) No 458/2007 of the European Parliament and of the Council and Commission Regulations (EC) No 1322/2007 and No 10/2008, No 110/2011 and No 263/2011, implementing the EP and Council Regulation.</p> <p>In this publication social protection is represented by the social insurance, state social benefits and social assistance.</p> <p>Pension insurance according to the Act No 461/2003 Coll. on Social Insurance is comprised of the old-age insurance for secured income at old-age and in case of death and invalidity insurance in case of decrease in ability to carry out gainful activity in consequence of long-term unfavourable health condition of insured person and in case of death. The pension insurance covers employees, employers, mandatory pension insured self-employed persons, voluntary pension insurance persons, state and Social Insurance Agency.</p> <p>Pension insurance system includes an old-age and early old-age pensions, invalidity pensions, widow's, widower's and orphan's pensions. Wife's pensions, social pensions, increase of pension in case of disability and increase of pension as the sole source of income are state benefits refunded by government.</p>
Definície	Definitions
<p>Príjmy z výberu poistného na nemocenské poistenie, starobné a invalidné poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, výber poistného do rezervného fondu solidarity predstavujú platby platiteľov podľa platných zákonov.</p> <p>Príjmy na starobné poistenie sú bez poistného hradeného štátom, bez príjmu zo štátneho rozpočtu a bez príjmu z dobrovoľného návratu z II. do I. piliera.</p> <p>Príjmy na invalidné poistenie a príjmy z rezervného fondu sú bez poistného hradeného štátom a príjmy na garančné poistenie bez príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zaplatené zamestnávateľom po uplynutí 60 dní.</p> <p>Ostatné platby zahŕňajú príjmy Sociálnej poisťovne z dlžného poistného, pokút, penále, odplaty za postúpenú pohľadávku, dary a ostatné príjmy.</p> <p>Z nemocenského poistenia sa poskytujú nemocenské dávky (nemocenské, ošetrovné, vyrovnávacia dávka a materské).</p>	<p>Revenues from premium collection on sickness insurance, old-age and invalidity insurance, accident insurance, unemployment insurance, guarantee insurance, collection of contributions to solidarity reserve fund include payments of payers according to valid laws.</p> <p>Revenues of old-age insurance are without premiums paid by government, without revenues from state budget and revenues from re-entry to 1st pillar from 2nd pillar.</p> <p>Revenues of invalidity insurance and reserve fund are without premiums paid by government. Revenues of guarantee insurance are without contributions to old-age pension saving paid by employer after a lapse of 60 days.</p> <p>Other payments include incomes of the Social Insurance Agency from outstanding premium, fines, penalties, requital for remitted claim, gifts and other receipts.</p> <p>Sickness benefits (sickness benefits, benefit for care after a sick relative, equalisation benefit and maternity benefit) are provided from sickness insurance.</p>

Z dôchodkového poistenia sa poskytujú dôchodkové dávky, v členení zo starobného poistenia (starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, sirotsky dôchodok, vdovský a vdovecký dôchodok) a z **invalidného poistenia** (invalidný dôchodok, sirotsky dôchodok, vdovský a vdovecký dôchodok).

Z úrazového poistenia sa poskytujú úrazové dávky (úrazový príplatok, úrazová renta, jednorazové vyrovnanie, pozostalostná renta, jednorazové odškodnenie, pracovná rehabilitácia a rehabilitačné, rekvalifikácia a rekvalifikačné, náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada nákladov spojených s liečením, náhrada nákladov spojených s pohrebom).

Z garančného poistenia sa poskytuje dávka garančného poistenia.

Z poistenia v nezamestnanosti sa poskytuje dávka v nezamestnanosti.

Dávky sociálneho zabezpečenia hradené štátom zahŕňajú invalidný dôchodok z mladosti, dôchodok manželky, sociálny dôchodok, zvýšenie dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, zvýšenie dôchodku z dôvodu účasti v odboji a rehabilitácie, odškodnenie pracovných úrazov a chorôb z povolania zrušených zamestnávateľov, ktorých zakladateľom bol štát alebo Fond národného majetku Slovenskej republiky a úrazové dávky poskytované fyzickým osobám podľa platných zákonov.

Starobný dôchodok je základnou dávkou dôchodkového poistenia. Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Vdovský dôchodok sa poskytuje ako čiastočná náhrada straty príjmu zomrelého manžela.

Nárok na vdovecký dôchodok má vdovec po manželke, ktorá ku dňu smrti poberala starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo mala nárok na predčasný starobný dôchodok alebo ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok alebo ku dňu smrti získala počet rokov dôchodkového poistenia potrebný na vznik nároku na invalidný dôchodok alebo zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

*Pension benefits are provided from **pension insurance**, divided into old-age insurance (old-age, early old-age pension, orphan's pensions, widow's, widower's pension and from **invalidity insurance** (disability pension, orphan's pensions, widow's, widower's pension).*

*Accident benefits (surcharge benefit, injury annuity, one-off redemption benefit, surviving annuity, one-off compensation benefit, rehabilitation benefit, retraining benefit, compensation for pain, compensation for reduced social opportunities, compensation of cost joint to cure, compensation of cost joint to funeral) are provided from **accident insurance**.*

*Guarantee insurance benefits is provided from **guarantee insurance**.*

*Unemployment benefit is provided from **insurance in unemployment**.*

***Social insurance benefits** paid by government include invalidity pensions from youth, wife's pension, social pensions, increase of pension in case of sole source income, increase of pension in case of disability, increase of pension in case of fight against fascism and rehabilitation, compensation of employment injuries and occupational diseases for cancelled by employers, which a founder was a government or National Property Fund of the Slovak Republic and accident allowances to natural persons according to legal acts.*

***Old-age pension** is the fundamental benefit of pension insurance. Insured person has entitlement for old-age pension, if was insured at least 15 years and reached pension age.*

***Widow's pension** is allocated as the partial replacement of deceased husband's income.*

***A widower is entitled to a widower's pension if he is a widower** surviving his wife who was receiving an old age pension, a disability pension or was entitled to an early old age pension, fulfilled the eligibility criteria for entitlement to an old age pension up to the day of her death or up to the day of her death achieved the required number of years of pension insurance for the entitlement to a disability pension or died due to a work accident or an occupational disease.*

Zdroj údajov

Publikované údaje o príjmoch a výdavkoch Sociálnej poisťovne a o dávkach dôchodkového zabezpečenia sa preberajú z informačného systému Sociálnej poisťovne.

Source

Published data on revenues and expenditures of the Social Insurance Agency and pension security benefits is taken from the informative system of the Social Insurance Agency.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Štatistické údaje publikované v tejto kapitole sa týkajú siete a činnosti štátnych, mestských, resp. obecných a súkromných kultúrnych inštitúcií, zariadení a iných subjektov pôsobiach v oblasti kultúry.</p> <p>Uvedené sú všetky druhy profesionálnych divadiel v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, samosprávnych krajov, miest a obcí, ako aj nezávislých, prípadne súkromných divadiel.</p> <p>Údaje do roku 2020 sú za divadlá, od roku 2021 z dôvodu rozšírenia počtu jednotiek označené ako subjekty profesionálneho scénického umenia – počet subjektov bol navýšený o malé, nezávislé, nezriaďované subjekty. Údaje za roky 2021, 2022 a 2023 sú vrátane online aktivít.</p> <p>V galériách sú zahrnuté zariadenia štátne, územnej samosprávy a súkromné.</p>	<p><i>Statistical data presented in the chapter refers to the network and activity of the state, municipal and private cultural institutions.</i></p> <p><i>All kinds of professional theatres are included within the establishes authority of the Ministry of Culture of the SR, self-governing regions, municipalities and independent or private theatres as well.</i></p> <p><i>Until 2020, data on the theatres, from 2021 due to the expansion of the number of units designated as Subjects of professional performing arts – the number of subject was expanded to include small, independent, unestablished subject. Data for 2021, 2022 and 2023 are including online activities.</i></p> <p><i>Data on galleries includes state, self-government and private institutions.</i></p>
Definície	Definitions
<p>Do počtu stálych scén sa zahŕňajú scény, ktoré divadlo v prevažnej miere využíva na vlastnú činnosť bez ohľadu na to, či sú vo vlastníctve, pod správou alebo v prenájme divadla. Počet stálych scén a priestorov – údaj predstavuje súčet vlastných a dlhodobo prenájatých priestorov.</p> <p>Kiná stále sú kultúrne zariadenia, ktorých hlavnou činnosťou je premietanie filmov pre verejnosť. Patria sem všetky kiná (16 mm, 35 mm aj so širokouhlou projekciou) vrátane multikín a IMAX s pravidelnou prevádzkou, ktoré premietajú za vstupné pre verejnosť aspoň jedenkrát v týždni film. Ich zriaďovateľmi môžu byť: obecné a mestské úrady, právnické i fyzické osoby. Sledujú sa kiná umiestnené v zastrešených objektoch. V jednom objekte môže byť aj viac premietacích sál.</p> <p>Ukazovateľ sedadlá v kinách stálych udáva súhrn všetkých predajných miest na sedenie v hľadisku, okrem nepredajných služobných miest - napríklad pre požiaru bezpečnosť, lekársku službu a pod. Uvedie sa ich stav ku koncu sledovaného obdobia.</p> <p>Za expozíciu sa považuje trvalá alebo dlhodobá inštalácia súboru zbierkových predmetov tvoriaca samostatný výstavný celok. Je umiestnená prevažne v jednom, prípadne vo viacerých objektoch a prístupná verejnosti.</p> <p>Výpožičky používateľom v knižniciach tvoria výpožičky všetkých knižničných jednotiek, t.j. kníh, periodických publikácií i ostatných dokumentov a informačných prameňov len čitateľom, teda bez medziknižničnej výpožičnej služby.</p> <p>Aktívny používateľ je osoba, ktorá fyzicky navštívila knižnicu a zaregistrovala sa alebo obnovila svoju registráciu a požičala si aspoň jednu knižničnú jednotku alebo využila technické prostriedky alebo jej služby počas vykazovaného obdobia.</p>	<p><i>Scenes, which theatre uses mainly for own activities no matter if they are in the ownership, under administration or in rent of the theatre, are included in the number of permanent scenes. The number of permanent scenes and spaces – the figure represents the sum of own and long-term leased spaces.</i></p> <p><i>Permanent cinemas are cultural facilities with film screening for public as the main activity. All cinemas (16 mm, 35 mm and also with widescreen projection) with regular performance at least once per week, which charge the public for the projection, are included. Municipal and town offices, various facilities, organisations, cooperatives and self-employers can act as founders. Cinemas situated in roofed objects are here included. More separated permanent cinemas can be situated in one object.</i></p> <p><i>Seats in permanent cinemas is the number of all marketable seat places in auditorium, except service seats destined for example for fire safety, medical service etc.</i></p> <p><i>Exposition is the permanent or long-term installation of sets of items collection creating an independent exhibition unit. It is mainly placed in one or more buildings and is accessible to public.</i></p> <p><i>Loans to users include the loans of all library units, i. e. books, periodicals, other documents and information sources to readers without inter-library loan service.</i></p> <p><i>Active user is a person, who physically visited a library and registered or updated its registration and borrowed at least one volume or used technical means or services during reporting period.</i></p>

KULTÚRA

CULTURE

Medzi **návštevníkov knižnice** sa započítavajú všetci návštevníci knižnice, vrátane návštevníkov využívajúcich internet, kopírovacie a iné služby knižnice a tiež návštevníci na vzdelávacích, kultúrno-spoločenských podujatiach a informačnej výchove.

*All **visitors of library** including visitors using the Internet, copy services or other services of library and also visitors participating in educational, cultural and social events and information education are included in the total number of library visitors.*

Zdroj údajov

Zdrojom údajov o kultúre sú štátne štatistické zisťovania realizované rezortom Ministerstva kultúry SR, ďalej Národné osvetové centrum a Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky.

Source

State statistical surveys carried out by the Ministry of Culture of the SR is the data source on culture, next the National Education Center and Slovak Centre of Scientific and Technical Information.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Metodika zostavovania regionálneho hrubého domáceho produktu a ukazovateľov z regionálnych účtov je založená na Európskom systéme národných a regionálnych účtov (ESA 2010) a je v súlade s dokumentmi Eurostatu - Metódy regionálnych účtov "Hrubá pridaná hodnota a hrubá tvorba fixného kapitálu podľa odvetví ekonomických činností". Intenzívnou spoluprácou s Eurostatom bolo zabezpečené, že údaje sú v súlade so štandardami EÚ, čo umožňuje porovnávania medzi kandidátskymi krajinami a členskými krajinami EÚ, pričom existujú ešte niektoré rozdiely v základných štatistikách kandidátskych krajín.</p> <p>Hrubý domáci produkt (HDP) je za účelom európskeho porovnávania vyjadrovaný v konverznom kurze EUR a parite kúpnej sily (Purchasing Power Standard - PPS). Parita kúpnej sily (PKS) berie do úvahy rozdielne úrovne kúpnej sily a nielen výmenné koeficienty medzi národnými menami euro. Základom pre výpočet parity kúpnej sily je Európsky porovnávaci program (European Comparison Programme - ECP), na ktorom sa zúčastňujú národné štatistické úrady vrátane ŠÚ SR.</p> <p>Regionálny hrubý domáci produkt a ukazovatele regionálnych účtov sú zostavené v metodike ESA 2010 v súlade s národnými účtami za rok 2022. Zamestnanci a zamestnanosť v hospodárstve SR sú vypočítané podľa ESA 2010. Údaje sú predbežné, vybilancované na základe výpočtu Eurostatu.</p> <p>ŠÚ SR alokuje agregátne regionálne údaje na odvetvovú úroveň do štruktúry sekcií SK NACE Rev. 2. Regionálna úroveň je stanovená na základe princípov, založených na NUTS (The Nomenclature of territorial units for statistics - Klasifikácia územných jednotiek pre štatistické účely). Úroveň NUTS 2 je v podmienkach SR zoskupenie krajov do 4 regiónov a NUTS 3 znamená územie 8 krajov.</p>	<p><i>Methodology of compiling Regional GDP and indicators of regional accounts is based on European System of National and Regional Accounts (ESA 2010), and is in line with other documents - Methodology of regional accounts - „Gross Value Added and Gross Fixed Capital Formation by industry“. The data harmonization with EU standards was ensured by intensive cooperation with Eurostat what enables to compare the data between candidate and member states of European Union, though there are still discrepancies in basic statistics of some candidate countries.</i></p> <p>Gross domestic product (GDP) is expressed in EURO and PPS (Purchasing Power Standard) for the purpose of European comparison. Purchasing Power Standard (PPS) takes into account not only exchange coefficient between national currencies but also reflects different levels of purchase power. The calculation of PPS is based on European Comparison Programme (ECP) with the participation of national statistical offices including SO SR.</p> <p>Regional GDP and the indicators of regional accounts are in methodology of the ESA 2010 compiled in line with national accounts for the year 2022. The total employees and the employment in national economy are calculated according to ESA 2010. Data is preliminary, balanced on the basis of the Eurostat calculation.</p> <p>SO SR allocates aggregated regional data to sector level in the structure of SK NACE Rev. 2. The regional level is determined on the basis of principles based on the NUTS (Nomenclature of The territorial units for statistics - Classification of Territorial Units for Statistics). NUTS 2 level in SR consists from four regions and NUTS 3 area consists from 8 regions.</p>
Definície	Definitions
<p>Zamestnanosť sa definuje ako počet osôb (zamestnancov a samozamestnávateľov), ktorí sú zapojení do produkčnej činnosti spadajúcej do rámca výroby v SNÚ (systém národných účtov).</p> <p>Zamestnanci (počet osôb) sa definujú ako osoby, ktoré na základe formálnej alebo neformálnej dohody pracujú pre inú rezidentskú jednotku za peňažnú alebo naturálnu odmenu.</p> <p>Hrubý domáci produkt v trhových cenách je konečným výsledkom výrobných činností rezidentských výrobných jednotiek vytvoreným za bežné účtovné obdobie. Regionálny hrubý domáci produkt je vypočítaný ako súčet pridaných hodnôt za odvetvia v krají a daní na produkty znížených o subvencie na produkty. Pre medzinárodné porovnania sa regionálny hrubý domáci produkt vyjadruje v parite kúpnej sily. Parita kúpnej sily (Purchasing Power</p>	<p>Total employment is defined as the number of persons (employees and self-employers), who are involved in production activity within production in SNA (System of National Accounts).</p> <p>Employees are defined as persons who work on the basis of formal or informal contract for other resident unit for financial or natural wage.</p> <p>Gross domestic product at market prices represents the final result of the resident activity units produced during current accounting period. Regional gross domestic product is compiled as the sum of value added for branches in regions and taxes on products less subsidies on products. For international comparison the regional gross domestic product is expressed in purchasing power standard and is recalculated per head. Purchasing Power Standard is</p>

Standard) sa vypočítava na základe cien a objemov predaja tovarov, ktoré sú vzájomne porovnateľné a reprezentatívne pre krajiny zahrnuté do porovnania. Parita kúpnej sily eliminuje efekty rozdielnej cenovej úrovne medzi krajinami. Hrubý domáci produkt nie je možné zamieňať s ukazovateľom príjmy domácností.

Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa je podielom dvoch ukazovateľov – regionálneho hrubého domáceho produktu (v ktorom sa uplatňuje kritérium zostavovania podľa miesta pracoviska) a priemerného počtu obyvateľstva trvalo bývajúceho v danom regióne (založeného na princípe rezidencie). Vo väčšine regiónov nespôsobuje väčšie problémy porovnávanie týchto dvoch ukazovateľov, založených na rozdielnych princípoch. V prípade regiónov s vysokou dochádzkou za prácou z okolitých regiónov, ktorými sú najmä regióny hlavných miest je tento ukazovateľ nadhodnotený. V Eurostate sa v rámci akademických diskusií a výskumných projektov hľadajú cesty k riešeniu vypovedajúcej schopnosti tohto ukazovateľa, resp. nahradeniu ukazovateľa priemerný počet trvalo bývajúceho obyvateľstva iným ukazovateľom.

Hrubá pridaná hodnota v základných cenách je vypočítaná ako rozdiel medzi produkciou v základných cenách a medzispotrebou v kúpnych cenách. Produkcia pozostáva z produktov vytvorených počas bežného účtovného obdobia a medzispotreba sa skladá z hodnoty výrobkov a služieb spotrebovaných vo výrobnom procese ako vstupy, s vylúčením dlhodobého majetku, ktorého spotreba je zachytená ako spotreba fixného kapitálu. Proces zostavenia regionálnej hrubej pridanej hodnoty pozostáva z viacerých krokov, pričom základný prístup spočíva v individuálnom vyčíslení hrubej pridanej hodnoty za odvetvia (SK NACE Rev.2) v kraji (NUTS 3), pri využití metódy regionalizácie "zdola - hore" a "kombinovanej metódy".

FISIM - produkcia nepriamo meraných služieb finančného sprostredkovania (nie je členená podľa odvetví ekonomickej činnosti).

Tvorba hrubého fixného kapitálu pozostáva z nadobudnutia dlhodobého majetku zníženého o úbytok dlhodobého majetku rezidentskými výrobcami v priebehu daného obdobia. Započítavajú sa aj prírastky hodnoty určitých neprodukovateľných aktív realizované výrobnou činnosťou výrobných alebo inštitucionálnych jednotiek. Dlhodobým majetkom sú hmotné a nehmotné fixné aktíva, ktoré boli vyrobené ako produkcia vo výrobnom procese a budú sa v iných výrobných procesoch používať opakovane alebo trvalo po dobu dlhšiu ako jeden rok. Regionálna hrubá tvorba fixného kapitálu je zostavená ako súčet tvorby hrubého fixného kapitálu za odvetvia v kraji.

Saldo prvotných dôchodkov (v čistom vyjadrení) sa považuje za dôležitý ukazovateľ regionálnych účtov, pretože charakterizuje schopnosť rezidentských domácností vytvárať dôchodky buď ako podnikatelia, zamestnanci, alebo ako príjemcovia dôchodkov z majetku

computed following prices and volume of goods sales which are comparable with each other and are representative for countries included into the comparison. Purchasing Power Standard eliminates the effect of different price level between countries. Gross domestic product is not possible to replace with the indicators of households income.

Regional GDP per capita - is a share of two indicators - regional GDP (which used the composition criteria according to the place of work) and the average amount of population with permanent residence in existing territory (based on the resident principle). The comparison of both indicators, based on different principles, does not cause major problems in most regions. This indicator used to be overestimated especially in regions with high job attendance (regions of the capital cities). On-going discussions and research projects in Eurostat are appointed to improve applicability of the indicator, especially by replacing the indicator of permanent residence in existing territory.

Gross value added at current prices is calculated as the difference between production at basic prices and intermediate consumption at purchasing prices. Production consists of products produced during the current accounting period and intermediate consumption consists of the volume of goods and services used in production process as inputs excluding durable assets the consumption of which is recorded as consumption of fixed capital. The compiling regional gross value added process includes several steps and basic approach is based on individual calculation of gross value added by branches (SK NACE Rev.2) in region (NUTS 3) using the method of regionalisation „bottom – up“ and „combined method“.

FISIM - financial intermediation services indirectly measured (not sectionalised by the economic activity branches).

Gross fixed capital formation consists of resident producers' acquisitions less disposals of fixed assets during a given period. Also included are additions to the value of certain non-produced assets realised by productive activity of producer or institutional units. Fixed assets are tangible and intangible fixed assets that have been produced as output in the production process and will be used repeatedly or permanently in other production processes for more than one year. Regional gross fixed capital formation is compiled as the sum of gross fixed capital formation for industries in the region.

Balance of primary incomes (net) is considered to be a very important indicator of regional accounts, as it characterises the ability of residential households to generate incomes either as entrepreneurs, employees or receivers

REGIONÁLNE ÚČTY

REGIONAL ACCOUNTS

v regióne, v ktorom majú domácnosti trvalé bydlisko, v iných regiónoch v tuzemsku alebo v zahraničí. Nízke prvotné dôchodky rezidentských domácností sú ukazovateľom závislosti daného regiónu na podpore štátu, resp. nadnárodných organizácií, signalizujú zaostávanie regiónu za ostatnými, poukazujú na potrebu zaviesť v týchto regiónoch opatrenia, zamerané na zlepšenie pracovných podmienok, vytvorenie nových pracovných príležitostí a podporu podnikania.

Čisté disponibilné dôchodky rezidentských domácností predstavujú jeden z kľúčových ukazovateľov regionálnych účtov. Charakterizujú výsledok hlavných transakcií týkajúcich sa sektora domácností (výrobnej činnosti, rozdelenia a znovurozdelenia dôchodkov a ďalších transakcií) medzi jednotlivými regiónmi. Môžu sa použiť na meranie finančnej situácie domácností v regióne.

of property incomes in the region where the households reside, in other regions in the resident country or abroad. Low primary incomes of resident households are an indicator of the region's dependence on support of the state or international organisations. They indicate that the region is lagging behind others, and they point to the necessity of introducing measures oriented in these regions aimed at improving working conditions, creating new job opportunities and promoting entrepreneurship.

Net disposable incomes of resident households represent one of the most important indicators of regional accounts. They characterise the outcome of main transactions relating to the households sector (production activities, distribution and redistribution of incomes and other transactions) between regions. They can be used for measuring the financial situation of households in a region.

Zdroj údajov

Pri zostavovaní regionálnych účtov sú hlavnými zdrojmi štatistické údaje získané na základe špecifických ročných štatistických zisťovaní za súbor organizácií s jedným a viac pracovníkmi zapísanými v obchodnom registri a za súbor fyzických osôb nezapísaných v uvedenom registri, vrátane expertných štatistických odhadov za produkciu pre vlastné použitie a za imputovanú produkciu bytových služieb.

Ďalším zdrojom pre národné účty sú údaje Ministerstva financií SR (účtovné ročné výkazy, daňové priznania, príjmy a výdavky štátneho rozpočtu a štátny záverečný účet), Národná banka Slovenska a čiastočne ostatné ministerstvá, Eurostat - News Releases. Takto získané údaje sa následne regionalizujú.

Source

Compilation of regional indicators is based on specific statistical annual questionnaires for the organisations with one or more employees registered in a business register or for the physical nonregistered persons including expert statistical estimates of own account production and imputed production of housing services.

The next source for the National Accounts is data provided by the Ministry of Finance of the SR (accounting annual and quarterly statements, tax declarations, incomes and expenditures of the State budget and the State closing account), by National bank of Slovakia, other Ministries and the Eurostat (News Releases). The data obtained in this way is then regionalized.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Údaje o organizačnej štruktúre ekonomiky vychádzajú z údajov vedených v štatistickom registri organizácií, ktorý spravuje ŠÚ SR v súlade s Nariadením EP a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistik, Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2020/1197 ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a podrobnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistik a na základe zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Štatistický register organizácií ŠÚ SR sa priebežne aktualizuje údajmi z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, ďalších administratívnych zdrojov a zo štatistických zisťovaní. Obsahuje identifikačné, demografické a ekonomické charakteristiky o právnických osobách a fyzických osobách-podnikateľoch.</p>	<p>Data on organizational structure of the economy is compiled on the basis of data kept in the Statistical Business Register administered by the SO SR according to the Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council on European business statistics, repealing 10 legal acts in the field of business statistics, Commission implementing regulation (EU) 2020/1197 laying down technical specifications and arrangements pursuant to Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council on European business statistics repealing 10 legal acts in the field of business statistics and the national Act No 540/2001 Coll. on Government Statistics as amended. The Statistical Business Register is regularly updated with data from the Single Public Register, administrative sources and from statistical surveys. It contains identification, demographic and economic characteristics on legal persons and natural persons-entrepreneurs.</p>
<p>Údaje v tabuľkách sa týkajú len takých právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, ktoré sú v štatistickom registri organizácií ŠÚ SR označené ako ekonomicky aktívne.</p> <p>Údaj „Slovenská republika“ zahŕňa aj subjekty, ktoré podnikajú na území Slovenskej republiky, ale sídlo majú v zahraničí.</p>	<p>Data concern only those legal persons and natural persons-entrepreneurs that are specified in the Statistical Business Register as economically active.</p> <p>The figure „Slovak Republic“ also includes subjects that do business on the territory of the Slovak Republic, but have their headquarters abroad.</p>
Definície	Definitions
<p>Právnické osoby sú právne jednotky, ktoré majú právnu subjektivitu bez ohľadu na to, ktoré osoby alebo inštitúcie ich vlastní alebo sú ich členmi. Postavenie právnickej osoby upravuje zákon. Právnickými osobami sú podniky a neziskové inštitúcie.</p> <p>Fyzické osoby-podnikatelia sú právne jednotky, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatne zárobkovú činnosť podľa osobitných právnych predpisov vo vlastnom mene, na vlastný účet a na vlastnú zodpovednosť. Patria sem živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori, a. i.) a samostatne hospodáriaci roľníci (osoby vykonávajúce poľnohospodársku výrobu).</p> <p>Podniky sú najmenšou kombináciou právnych jednotiek, ktoré tvoria organizačnú jednotku vyrábajúcu výrobky alebo poskytujúcu služby, ktorá má určitý stupeň rozhodovacej samostatnosti, najmä v otázkach používania svojich bežných zdrojov. Podnik vykonáva jednu alebo viaceré činnosti na jednom alebo viacerých miestach. Podnik môže byť sám jedinou právnou jednotkou. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu).</p>	<p>Legal persons are legal units whose existence is recognized by law independently of the individuals or institutions which may own them or are members of them. The status of legal person is regulated by law. Legal persons are enterprises and non-profit oriented institutions</p> <p>Natural persons - entrepreneurs are legal entities that conduct business or perform other self-employed activities in accordance with special legal regulations in their own name, on their own account and under their own responsibility. This includes tradesmen (running business on the basis of the tradesmen law), persons with freelance professions (persons running business on the basis of a law other than tradesmen law e. g. lawyers, physicians, auditors and others) and self-employed farmers (persons running agricultural production).</p> <p>Enterprises are the smallest combination of legal units that are an organisational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. This includes corporations (businesses owned by a group of entities, such as joint-stock companies, cooperatives, limited liability companies, etc.) and quasi-corporations (businesses owned by a single entity).</p>

Neziskové inštitúcie sú právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, občianske združenia, spolky, kluby, politické strany, cirkvi a iné.

Verejný sektor zahŕňa podniky vo vlastníctve štátnej správy alebo územnej samosprávy a podniky s medzinárodným vlastníctvom, ktoré sú pod verejnou kontrolou.

Súkromný sektor zahŕňa podniky vo vlastníctve súkromných tuzemských alebo zahraničných právnických osôb alebo fyzických osôb a podniky so zahraničnou účasťou, ktoré nie sú pod verejnou kontrolou.

Zahraničné vlastníctvo majú subjekty založené a kontrolované zahraničnou právnickou alebo fyzickou osobou.

Medzinárodné vlastníctvo majú tie subjekty, ktoré založila spoločne domáca a zahraničná právnická alebo fyzická osoba.

Nefinančné korporácie sú podniky, ktoré sa zaoberajú hlavne výrobou výrobkov alebo poskytovaním služieb nefinančného charakteru.

Finančné korporácie sú podniky, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním alebo pomocnými finančnými službami.

Non-profit oriented institutions are legal persons serving to financial and non-financial corporations, government and households e.g. budgetary organizations, subsidized organizations, whose receipts don't exceed 50 % of presented costs, civic associations, societies, clubs, political parties, churches and others.

Public sector includes enterprises owned by governmental bodies or local government and internationally owned enterprises being under the public control.

Private sector includes enterprises in ownership of private domestic or foreign legal persons as well as natural persons and enterprises with foreign interest not being under the public control.

Foreign ownership includes enterprises established and controlled by a foreign legal or natural person.

International ownership includes enterprises established jointly by a domestic and a foreign legal or natural person.

Non-financial corporations are enterprises principally engaged in production of products or providing of services of non-financial character.

Financial corporations are enterprises principally engaged in financial intermediation or auxiliary financial services.

Zdroj údajov

Zdrojom údajov je štatistický register organizácií ŠÚ SR.

Source

The Statistical Business Register of the SO SR is the data source.

Metodické vysvetlivky

Do odvetvia **poľnohospodárstva** sa zaraďujú všetky jednotky (právnické a fyzické osoby), ktorých činnosťou je rastlinná a živočíšna výroba, služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu a chov rýb.

Základnou spravodajskou jednotkou na účely štatistiky pôdneho fondu a rastlinnej výroby je obhospodarovaná poľnohospodárska pôda.

Základnou spravodajskou jednotkou na účely štatistiky živočíšnej výroby je každý chovateľ hospodárskych zvierat, ktorý ich chová na predaj alebo na ďalšie spracovanie. Sem patria aj poľnohospodárske podniky a ostatní chovatelia bez poľnohospodárskej pôdy alebo s poľnohospodárskou pôdou s výmerou do 0,10 ha.

Všetky prepočty týkajúce sa intenzity poľnohospodárskej výroby sa počítajú na poľnohospodársku alebo ornú pôdu patriacu výhradne poľnohospodárskym závodom.

Produkcii plodín predstavuje podľa Slovenských technických noriem celková úroda danej plodiny v normovanej vlhkosti a čistote, bez zberových strát vrátane podradnejších druhov používaných na krmenie (pozadné zmo, drobné zemiaky a pod.). Nepatria sem sadzačky a semenačky. Úroda cukrovej repy sa uvádza bez zrážok na nečistoty. Úroda objemových krmovín je prepočítaná na hodnotu sena podľa prepočítavacích koeficientov. Do skupiny olejnin sú zarátané všetky olejninové s výnimkou semena priadneho ľanu a konopného semena.

Stavy hospodárskych zvierat sú uvedené zo Súpisu hospodárskych zvierat k 31. 12. u všetkých právnických a fyzických osôb zapísaných v Registri fariem vrátane stavov zvierat u obyvateľstva a súkromne hospodáriacich roľníkov nezapísaných v Registri fariem odhadnutých na základe štrukturálnych zisťovaní fariem.

V **živočíšnej výrobe** sú do stavu kráv, prasníc a bahníc zaradené plemennice, ktoré sa aspoň jedenkrát otelili, oprasili (bez prasníc vyradených z chovu, zaradených do výkrmu), resp. obahnili. V hydine sú zarátané sliepky, kohúty, husi, gunáre, kačice, káčery, morky a moriaky vrátane mláďat týchto druhov.

Úroveň poľnohospodárskej výroby i stavy hospodárskych zvierat za rok 2001 sa počítali na výmere zistenú v poľnohospodárskom cenze a od roku 2002 na výmere zistenú súpisom osiatych plôch.

Údaje o výmere jednotlivých druhov pozemkov sú uvádzané ako úhrnné hodnoty druhov pozemkov a predstavujú výmeru v územných hraniciach okresov a krajov.

Methodological notes

Agriculture includes all entities (legal and natural persons) which are active in crop and livestock production, in related service activities and aquaculture.

The basic reporting unit for the purposes of the statistics on land resources and crop production is utilised agricultural area

Every breeder of farming animals who breeds them for sale or for next processing including agricultural enterprises and other breeders without agricultural land or with agricultural land up to 0,10 ha in area are basic reporting units for the purposes of the livestock production statistics.

All recalculations concerning intensity of agricultural production take into account either agricultural or arable land belonging exclusively to agricultural establishments.

Production of agricultural crops represents by Slovak Technical Standards a total yield of the given crop which was harvested under standard humidity and purity without harvest losses including species of minor quality used for feeding (backgrown grain, small potatoes etc.) excluding seedlings and saplings. Sugar-beet harvest is given without reduction for impurities. The crop of feed-stuffs is recalculated to the value of hay according to conversion coefficients. Oil plants group includes all oil plants except for flax and hemp seed.

Livestock numbers are from the Census of farming animals as at Dec. 31 for all legal and natural entities registered in Farm Register including livestock numbers for population and self-employed farmers non-registered in Farm Register estimated on the basis of the farm structure surveys.

In the **livestock production** cows, sows and ewes are the breeding ones that at least once farrowed (without sows excluded from breeding and included in feeding). Poultry involves hens, cocks, goose, ducks, drakes, turkey-hens, turkeys including young ones of these species.

The level of agriculture production and livestock is given per area from agriculture census for year 2001 and since 2002 from register of sown areas.

Data on area of individual land is introduced as total values of land and represent an area within territorial borders of individual districts and regions.

Definície	Definitions
<p>Hrubá poľnohospodárska produkcia je súčet predaja mimo podniku, vnútropodnikového obratu a rozdielu stavu zásob na začiatku a na konci roka (metóda hrubého obratu). Vypočítava sa vo fyzických jednotkách a vo finančnom vyjadrení v bežných cenách.</p> <p>Tržby za predaj poľnohospodárskych výrobkov vyjadrujú tržby za predaj poľnohospodárskych výrobkov od prvovýrobcov so živočíšnou a rastlinnou výrobou (vrátane osív a sadív), ktorí sú zapísaní v Registri fariem.</p> <p>Hektárová úroda je priemerná úroda z 1 ha a počíta sa delením celkovej úrody danej plodiny zberovou plochou.</p>	<p>Gross agricultural production is the sum of sales out of enterprise, sales within the enterprise and changes in stocks at the beginning and at the end of the year (Gross Turnover Method). It is calculated at natural units (pieces) and at current prices.</p> <p>Receipts for sales of agricultural products express receipts for sale of agricultural products from the original producers with livestock and crop production, (including seed and seedling for sowing) registered in the Farm Register.</p> <p>Hectare yield refers to average yield from 1 hectare and it is calculated as a ratio of total yield of given crop and area on which the crop was gathered.</p>
Zdroj údajov	Source
<p>Publikované údaje sú výsledkom spracovaní ŠÚ SR.</p> <p>Širšie informácie možno získať v publikáciách Živočíšna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby a bilancia plodín, Vybrané ekonomické ukazovatele a zamestnanci v poľnohospodárstve, Súpis plôch osiatych poľnohospodárskymi plodinami podľa stavu k 20. máju bežného roka, Definitívne údaje o úrode poľnohospodárskych plodín a zeleniny, Súpis hospodárskych zvierat, strojov a zariadení v poľnohospodárstve, Hrubý obrat – vybrané ukazovatele v poľnohospodárstve, Štruktúra zamestnancov v poľnohospodárstve a výsledky štruktúrálnej zisťovania fariem.</p>	<p>Published data is the results of the SO SR.</p> <p>Wider information is provided in publications Animal Production and Sales of Farming Products from Primary Production and Balance of Crops; Selected Economic Indicators and Employees in Agriculture; Census of Area Sown with Crops as at May 20, of current year; Final Data on Crops, Harvest of Vegetables; Census of Farming Animals, Machines and Equipment in Agriculture Gross Turnover – Selected Indicators on Agriculture; Structure of Employees in Agriculture and results of farm structure surveys.</p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Priemysel zahŕňa činnosti spojené s ťažbou a dobývaním, priemyselnou výrobou, dodávkou elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, dodávkou vody, čistením a odvozom odpadových vôd, odpadov a služieb odstraňovania odpadov. Údaje sú za všetky podniky s hlavnou činnosťou priemyselnou určenou podľa registrovanej príslušnosti organizácie podľa klasifikácie SK NACE Rev. 2, platnej od 1.1.2008.</p> <p>Vybrané ukazovatele za priemyselné podniky zahŕňajú:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. priemyselné podniky s počtom zamestnancov 20 a viac osôb, zapísané do obchodného registra 2. priemyselné podniky s počtom zamestnancov do 19 osôb (vrátane), zapísané do obchodného registra 3. fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. <p>Vybrané ukazovatele za priemyselné závody sú ukazovatele za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac, zapísané do obchodného registra, ktoré predkladajú výkaz za svoje závodné jednotky.</p>	<p>Industry includes activities connected with mining and quarrying, manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage, waste management and remediation activities. Data is produced for all enterprises with main industrial activity defined by registration of organization by classification SK NACE Rev. 2 effective since Jan. 1, 2008.</p> <p>Selected indicators on industrial enterprises include:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. enterprises with number of employees 20 and more, registered in the Business Register 2. enterprises with number of employees up to 19 (including), registered in the Business Register 3. natural persons entrepreneuring with the trading certificat according to the Act No 455/1991 Coll. on trading business in wording of later rules. <p>Selected indicators on industrial establishments are indicators on enterprises with number of employees 20 and more registered in the Business Register, which submit the statement on their establishment units.</p>
Definície	Definitions
<p>Tržby za vlastné výkony a tovar zahŕňajú hodnotu predaných výrobkov a služieb z vlastnej výroby a obchodného tovaru, určených pre tuzemských aj zahraničných odberateľov. Údaje sú agregované podľa hlavnej ekonomickej činnosti podniku a uvádzajú sa bez dane z pridanej hodnoty a bez spotrebnej dane. Ukazovateľ je definovaný v norme EÚ pre krátkodobé ukazovatele (nariadenie Rady č. 1165/98 z 19. mája 1998 ku krátkodobým štatistikám) a v norme pre ročné štrukturálne zisťovania (nariadenie Rady č. 58/1997 z decembra 1996 k podnikateľským štatistikám).</p> <p>Produktivita práce z tržieb za vlastné výkony a tovar je vyjadrená objemom tržieb za vlastné výkony a tovar v priemysle, ktorý pripadá na jedného zamestnanca v priemysle.</p> <p>Priemerný evidenčný počet zamestnancov v osobách zahŕňa stálych i dočasných zamestnancov, ktorí sú v pracovnom, resp. služobnom pomere k organizácii bez ohľadu na to, či sú skutočne prítomní v práci alebo nie, napr. pre chorobu, dovolenku na zotavenie a pod. a tiež zamestnanci, ktorí nepracovali napr. v dôsledku prestojov, štrajku, výluky. Patria sem tiež zamestnanci s kratším pracovným časom, a to i vtedy, keď ich pracovný čas nie je rozvrhnutý na všetky pracovné dni a zamestnanci, ktorí v organizácii vykonávajú prácu len príležitostne na výzvu a podľa potrieb organizácie. Nepatria sem osoby na materskej dovolenke, uční a študenti na prevádzkovej praxi, súkromní podnikatelia a ich spoločníci, osoby s ktorými bola uzavretá dohoda o práci vykonanej mimo pracovného pomeru.</p> <p>Zamestnané osoby sú zamestnanci a podnikatelia.</p>	<p>Turnover includes the receipts from sales of own goods, services and trade goods addressed to inland and foreign consumers. Data is aggregated by main economic activity of enterprise and is without value added tax and consumption tax. The indicator is defined in the EU standard for short-term indicators (Council Regulation No 1165/98 from May 19, 1998 on short-term statistics) and in the standard for annual structural surveys (Council Regulation No 58/1997 from Dec. 1996 on structural business statistics).</p> <p>Labour productivity from turnover is expressed by volume of the turnover in industry per one employee working in industry.</p> <p>Average registered number of employees in persons includes permanent and temporary employees who have a contract of employment or service with the employing organisation regardless they were really at work or not, e.g. due to illness, recovery holidays etc. and also the employees who were not working e.g. due to work stoppage, strikes or disputes as well as part-time employees, employees who had their working time not divided into each working day and employees carried out the work only occasionally on call or by needs of organisation. Excluded are persons on maternity leave, apprentices and students in practice, private entrepreneurs and their associates, persons with the agreement on work performed outside an employment relationship.</p> <p>Employed persons are employees and self-employed persons.</p>

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda zamestnaných osôb zahŕňa plnenia, ktoré pripadajú na základnú (tarifnú) mzdu stanovenú podľa mzdových predpisov vrátane základných zložiek zmluvných platov a miezd za nadčasy, náhrady miezd za neodpracovaný čas, mesačné a dlhodobé prémie a odmeny vyplatené v závislosti od výkonu a splnenia hodnotiacich kritérií, príplatky a doplatky za nadčasovú prácu, nočnú prácu, prácu v sobotu a nedeľu, sviatky, za zdravie škodlivé prostredie, hluk, rizikovú a namáhavú prácu, naturálne mzdy vyjadrené v peňažnej forme a ostatné mzdy vo forme mzdových zvýhodnení, ktorých výška a periodicita sú vopred určené bez ohľadu na situáciu podniku.

Počet priemyselných závodov je počet závodov s hlavnou činnosťou priemyselnou. Závodná jednotka je vnútorná organizačná jednotka právneho subjektu, ktorá vykonáva homogénnu ekonomickú činnosť a je schopná vytvoriť si vlastnú informačnú základňu.

Hrubý obrat predstavuje produkciu vlastných výrobkov, tovaru a služieb (komerčných a nekomerčných) produkovanú tuzemskými jednotkami v danom období, pričom je zahrnutá aj produkcia, ktorá nevstupuje na trh.

Pridaná hodnota je z ekonomického hľadiska tá časť produkcie, ktorú novovytvorila jednotka svojou činnosťou. Ukazovateľ zahŕňa hodnotu hrubej produkcie (hrubého obratu) zmenšenú o medzispotrebu za predpokladu, že oba ukazovatele sú ocenené v rovnakých cenách.

Medzispotreba zahŕňa hodnotu všetkých materiálov, energie a služieb spotrebovaných počas sledovaného obdobia pri výrobe výrobkov a poskytovaní služieb.

Average gross nominal monthly wage of employed persons consists of basic (tariff) wage set by wage rules including basic components of contracted wages and salaries for working overtime, payments for time not worked, monthly and longterm bonuses and allowances paid according to the performance and evaluation criteria, special premium payments for overtime, for night work, work during Saturdays and Sundays, holidays, for environment damaging health, noise, risky and hard work, in-kind wages expressed in financial form and other wages in the form of wage allowances with amount and periodicity predetermined regardless of the situation in enterprise.

Number of industrial establishments is the number of establishments with main industrial activity. The establishment unit is the internal organizational unit of legal subject, which carries out homogenous economic activity and is able to create its own information basis.

Gross output represents production of own products, goods and services (commercial and non-commercial) produced by inland units in the reference period involving the production, which does not enter in the market.

In terms of economy **value added** is the part of production, which the unit recreated by own activity. The indicator includes the value of gross production (gross output) reduced by intermediate consumption provided that both indicators are expressed in the same prices.

Intermediate consumption involves the value of all materials, energy and services used during the reference period at production of products and providing services.

Zdroj údajov

Všetky publikované údaje sú výsledkom spracovaní ŠÚ SR.

Source

All published data is the result of the SO SR processing.

Širšie informácie možno získať v publikáciách Výsledky štvrťročných zisťovaní v priemysle SR a výroba vybraných výrobkov, Výsledky ročných zisťovaní v priemysle SR, výroba a predaj vybraných výrobkov, Ročenka priemyslu SR alebo na internetovej stránke ŠÚ SR.

Further information is provided in Results of Quarterly Surveys in Industry and Selected Goods Production, of Annual Surveys Results in Industry in the SR, Production and Sales of Selected Products, Yearbook of Industry in the SR or on the website of the SO SR.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Spotreba jednotlivých druhov palív a energie (čierne a hnedé uhlie, koks, nafta, vykurovacie oleje, zemný plyn, elektrina a teplo) v naturálnych jednotkách predstavuje výrobnú aj nevýrobnú spotrebu vrátane vsádzkovej a prevádzkovej spotreby v procesoch výroby elektriny a tepla a v procesoch zušľachtovania palív, pri nafta a benzínoch vrátane spotreby v cestnej automobilovej doprave.</p> <p>Údaje sú zisťované vo vybraných odvetviach (poľnohospodárstvo, lesníctvo, doprava, priemysel a stavebníctvo) podnikovou metódou za organizácie s počtom zamestnancov 20 a viac.</p>	<p><i>Consumption of individual types of fuels and energy (hard and brown coal, coke, diesel oil, fuel oils, natural gas, electricity and heat) in natural units represents a productive and non-productive consumption including charging and operating consumption in processes of electricity and heat production and improvement processes of fuels, natural gas and petrol including consumption in road automobile transport.</i></p> <p><i>Data is surveyed in selected branches (agriculture, forestry, transport, industry and construction) using enterprise methodology for organizations with number of employees 20 and more.</i></p>
Zdroj údajov	Source
<p>Publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných Štatistickým úradom SR.</p> <p>Širšie informácie možno získať v publikácii Energetika.</p>	<p><i>Published data is the result of statistical surveys conducted by the Statistical Office of the Slovak Republic.</i></p> <p><i>Further information is provided in publication Energy.</i></p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Do produkcie odvetvia stavebníctva sa zahŕňa stavebná produkcia vykonaná na území Slovenskej republiky a v zahraničí dodávateľskými stavebnými podnikmi s prevažujúcou stavebnou činnosťou, registrovanými v SR (vrátane živnostníkov) a stavebnými závodmi nestavebných podnikov. Prevažujúca stavebná činnosť je určená registrovanou príslušnosťou podniku k divíziám 41, 42 a 43 klasifikácie SK NACE Rev. 2.</p> <p>Údaje sú získavané z Ročného výkazu produkčných odvetví v podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac, Ročného výkazu produkčných odvetví v malých podnikoch s počtom zamestnancov do 19 osôb a odhadov za živnostníkov. Sú vykazované podľa sídla podniku. Na krajskej úrovni sú dostupné za všetky podniky vrátane odhadov za živnostníkov, ale bez nestavebných podnikov. Na okresnej úrovni sú vykazované iba za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac.</p> <p>Údaje o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch sa zisťujú štvrťročným výkazom za obce, resp. stavebné úrady. Ukazovatele výkazu sú vymedzené v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, STN 73 4301 a nariadeniami EÚ.</p>	<p>The production of the construction branch covers construction production realized by supplier construction enterprises with the major construction activity registered in the Slovak Republic (including self-employed persons) and construction establishments of non-construction enterprises on the territory of the Slovak Republic and abroad. Predominant construction activity of enterprise is determined by the registration to divisions 41, 42, 43 of the classification SK NACE Rev. 2.</p> <p>Data is obtained from the Annual statement on production branches in enterprises with number of employees 20 and more, the Annual statement on production branches in small enterprises with number of employees up to 19 and estimates for self-employed persons. It is defined by the seat of enterprise. At the NUTS 3 level data is available for all enterprises including estimates for self-employed persons, excluding non-construction enterprises. At the LAU 1 level it is defined only for enterprises with 20 and more employees.</p> <p>Data on started, under construction and completed dwellings is obtained from the quarterly statement for municipalities or construction offices. Indicators in the statement are defined according to the Act No 50/1976 Coll. in wording of later rules, STN 73 4301 and regulations of the EU.</p>
Definície	Definitions
<p>Stavebná produkcia zahŕňa práce na výstavbe, prestavbe, rozšírení, obnove, opravách a údržbe stavebných objektov, vrátane montážnych prác stavebných konštrukcií a hodnoty zabudovaného materiálu. Stavebnú produkciu tvoria okrem dodávateľských stavebných podnikov aj nestavebné podniky svojimi stavebnými závodmi. Dodávateľ stavebnej produkcie vykonáva dohodnutý rozsah stavebných prác buď vlastnými kapacitami alebo prostredníctvom poddodávok stavebnej produkcie od iných stavebných alebo nestavebných podnikov. Môže tiež vykonávať stavebné práce v poddodávke pre iné stavebné podniky alebo nestavebné podniky. V tomto zmysle sa zásadne rozlišuje objem stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami a objem stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv.</p> <p>Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami zahŕňa objem stavebnej produkcie, ktorý podnik realizoval zamestnancami zahrnutými do evidenčného počtu (vrátane produktívnej práce učňov), ako aj osobami pracujúcimi v podniku na dohodu na stavebných prácach. Okrem stavebnej produkcie vykonanej pre priamych investorov (odberateľov) sem patrí aj produkcia vykonaná pre vlastnú investičnú výstavbu</p>	<p>Construction production involves works on building, rebuilding, extension, renovation, repairs and maintenance of construction objects including assembly works of building constructions and values of inbuilt materials. Construction production is created by not only supplier construction enterprises but also non-construction enterprises with construction establishments. Supplier of construction production carries out agreed extent of construction works either by own capacities or through the subdeliveries of construction production from other construction or non-construction enterprises. He can realize also construction activities in subdelivery for other construction or non-construction enterprises. In terms of that there is basic difference between the volume of construction production carried out by own employees and the volume of contractually agreed construction production.</p> <p>Construction production carried out by own employees covers the value of construction production carried out by employees included in the registered number of employees of construction enterprise (including productive work of apprentices) as well as persons working with the enterprise upon contract. Besides construction production carried out for the direct contractors (purchasers), the value of construction production consists</p>

STAVEBNÍCTVO

a produkcia pre iných dodávateľov stavebnej produkcie, vrátane produkcie vykonanej v zahraničí.

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv je hodnota stavebnej produkcie realizovanej na základe zmluvy o dodávke pre odberateľa, vrátane produkcie vykonanej poddodávateľmi. Ide teda o súčet všetkých výkonov (stavebnej produkcie) vlastných a cudzích (od subdodávateľov) zúčtovateľných dodávateľom konečnému odberateľovi.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami je vyjadrená podielom stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami, ktorý pripadá na jedného zamestnanca.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv je vyjadrená podielom stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv, ktorý pripadá na jedného zamestnanca.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov v osobách zahŕňa stálych i dočasných zamestnancov, ktorí sú v pracovnom, resp. služobnom pomere k organizácii bez ohľadu na to, či sú skutočne prítomní v práci alebo nie, napr. pre chorobu, dovolenku na zotavenie a pod., a tiež zamestnanci, ktorí nepracovali, napr. v dôsledku prestojov, štrajku, výluky. Patria sem tiež zamestnanci s kratším pracovným časom, a to i vtedy, keď ich pracovný čas nie je rozvrhnutý na všetky pracovné dni a zamestnanci, ktorí v organizácii vykonávajú prácu len príležitostne na výzvu a podľa potrieb organizácie. Nepatria sem osoby na materskej dovolenke, uční a študenti na prevádzkovej praxi, súkromní podnikatelia a ich spoločníci, osoby s ktorými bola uzavretá dohoda o práci vykonanej mimo pracovného pomeru.

Zamestnané osoby sú zamestnanci a podnikatelia.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda zahŕňa plnenia, ktoré pripadajú na základnú (tarifnú) mzdu stanovenú podľa mzdových predpisov vrátane základných zložiek zmluvných plátov a miezd za nadčasy, náhrady miezd za neodpracovaný čas, mesačné a dlhodobé prémie a odmeny vyplatené v závislosti od výkonu a splnenia hodnotiacich kritérií, príplatky a doplatky za nadčasovú prácu, nočnú prácu, prácu v sobotu a nedeľu, sviatky, za zdravie škodlivé prostredie, hluk, rizikovú a namáhavú prácu, naturálne mzdy vyjadrené v peňažnej forme a ostatné mzdy vo forme mzdových zvýhodnení, ktorých výška a periodicita sú vopred určené bez ohľadu na situáciu podniku.

Byt je obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím určený na trvalé bývanie.

Dokončené byty sú tie, ktorých užívateľnosť po ukončení výstavby bola potvrdená vydaním kolaudačného rozhodnutia.

CONSTRUCTION

of works carried out for own new construction as well as for the other suppliers of construction production including construction production carried out abroad.

Contractually agreed construction production is the value of construction production based on a delivery contract for a customer including production carried out by sub-suppliers. It is the sum of all outputs of construction production, own and other (from sub-suppliers) accountable by supplier to final customer.

Labour productivity of construction production carried out by own employees is expressed as the ratio of construction production carried out by own employees falling on one employee.

Labour productivity of contractually agreed construction production is expressed as the ratio of contractually agreed construction production carried out by own employees falling on one employee.

Average registered number of employees in persons includes permanent and temporary employees who have a contract of employment or service with the employing organisation regardless they were really at work or not, e.g. due to illness, recovery holidays etc. and also the employees who were not working e.g. due to work stoppage, strikes or disputes as well as part-time employees, employees who had their working time not divided into each working day and employees carried out the work only occasionally on call or by needs of organisation. Excluded are persons on maternity leave, apprentices and students in practice, private entrepreneurs and their associates, persons with the agreement on work performed outside an employment relationship.

Employed persons are employees and self-employed persons.

Average gross nominal monthly wage consists of basic (tariff) wage set by wage rules including basic components of contracted wages and salaries for working overtime, payments for time not worked, monthly and longterm bonuses and allowances paid according to the performance and evaluation criteria, special premium payments for overtime, for night work, work during Saturdays and Sundays, holidays, for environment damaging health, noise, risky and hard work, in-kind wages expressed in financial form and other wages in the form of wage allowances with amount and periodicity predetermined regardless to the situation in enterprise.

Dwelling is a room or group of rooms with equipment arranged into functional unit with own closing for permanent living.

Completed dwellings are those that were passed as acceptable by an approving officer after construction completion.

Sú to dokončené byty v budovách určených na bývanie, t. j. v obytných domoch, v rodinných domoch a v polyfunkčných budovách. Počty izieb v dokončených bytoch sú uvádzané na základe kolaudačných rozhodnutí. Rodinný dom je budova určená predovšetkým na rodinné bývanie so samostatným vstupom z verejnej komunikácie; môže mať najviac tri byty, dve nadzemné podlažia a podkrovia. Patria sem aj byty v stavbách neurčených na bývanie, napríklad v administratívnych budovách, bankách, poštách, staniciach. Dokončené byty zahŕňajú byty získané novou výstavbou, rekonštrukciou alebo inou stavebnou úpravou.

Rozostavané byty sú tie, ktorých výstavba sa začala a do konca sledovaného obdobia neboli dokončené.

Začaté byty sú tie, ktorých výstavba sa začala v danom roku na základe vydaného stavebného povolenia.

Rodinný dom je budova určená predovšetkým na rodinné bývanie so samostatným vstupom z verejnej komunikácie; môže mať najviac tri byty, dve nadzemné podlažia a podkrovia.

Priemerná obytná plocha dokončeného bytu je súčet plôch všetkých obytných miestností bytu v m².

It refers to completed dwellings in constructions intended for living, i. e. in housing buildings, family houses and polyfunctional buildings. Number of rooms in completed dwellings is defined on the basis of house inspection decisions. Family house is a building for family living with the single entrance from the public communication; it can have no more than three dwellings, two above-ground floors and the attic. There are included also dwellings in constructions undisposed for living, for example in administrative buildings, banks, posts, stations. Completed dwellings refer to dwellings acquired by new construction, improvements or another construction repairs.

Dwellings under construction are those that started to be constructed and not completed to the end of reference period.

Dwellings started are those that started to be constructed in reference year according to the building permission.

A family house is a building designed primarily for family living with a separate entrance from a public road; it can have a maximum of three apartments, two above-ground floors and an attic.

Average living area of completed dwelling is the sum of area of all rooms in m².

Zdroj údajov	Source
<p>Všetky publikované údaje sú výsledkom spracovania ŠÚ SR.</p> <p>Širšie informácie možno získať v publikácii Ročenka stavebníctva a taktiež na internetovej stránke Štatistického úradu SR v časti Odvetvové štatistiky – Stavebníctvo a vo verejnej databáze Štatistického úradu SR DATAcube.</p>	<p><i>All published data is the result of the SO SR processing.</i></p> <p><i>Further information is provided in publication Yearbook of Construction and also on the website of the Statistical Office of the Slovak Republic in the section Industry statistics – Construction and in the public database of the Statistical Office of the Slovak Republic DATAcube.</i></p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Do odvetvia vnútorného obchodu patria podnikateľské subjekty s prevažujúcou činnosťou:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veľkoobchod, maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov – veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov – maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov. <p>Veľkoobchod, maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov zahŕňa všetky aktivity (s výnimkou výroby a požičiavania), súvisiace s motorovými vozidlami a motocyklami vrátane nákladných áut a kamiónov. Vylučuje maloobchodný predaj pohonných látok a mastiacich alebo chladiacich výrobkov.</p> <p>Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov zahŕňa predaj nového a použitého tovaru na ďalší predaj a spracovanie, prípadne sprostredkovanie veľkoobchodu za sprostredkovateľskú províziu. Zahŕňa tiež zvyčajné manipulácie súvisiace s veľkoobchodom, ako zhromažďovanie, triedenie tovaru podľa kvality a veľkosti vo veľkých množstvách, prebalenie, fľaškovanie, redistribúciu v menších množstvách, skladovanie, chladenie a pod. Vylučuje veľkoobchodný predaj motorových vozidiel a príslušenstiev pre motorové vozidlá.</p> <p>Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov zahŕňa predaj nového a použitého tovaru, príp. vlastných výrobkov konečnému spotrebiteľovi pre osobnú alebo domácu spotrebu, realizovaný prevažne v jednotkách maloobchodnej siete (napr. predajňa, stánok, obchodný dom, benzínové čerpadlo), ale aj zásielkovým predajom, podomovými obchodníkmi a pod. Zahŕňa tiež maloobchodný predaj pohonných látok a mastiacich alebo chladiacich výrobkov.</p>	<p>The branch of internal trade includes entrepreneurial subjects with the following prevailing activity:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wholesale, retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles – wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles – retail trade, except of motor vehicles and motorcycles. <p>Wholesale, retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles includes all activities (except production and renting) related to motor vehicles and motorcycles, including lorries and trucks. It excludes retail sale of automotive fuel and lubricating or cooling products.</p> <p>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles includes sale of new and used goods for next sale and processing or wholesale intermediation involving acting as an agent or broker on commission. Also usual manipulations related to wholesale trade such as assembling, sorting and grading goods according to quality and size in large quantity, repacking, bottling, redistribution in lower quantity, storage, refrigeration, etc. It excludes wholesale of motor vehicles and accessories for motor vehicles.</p> <p>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles includes sale of new and used goods or own products to final consumer for personal or domestic consumption realized mainly in retail network units (i. e. shop, stand, department store, petrol station) and also consignment sale, hawkers etc. This division also includes retail sale of automotive fuel and lubricating or cooling products.</p>
Definície	Definitions
<p>Tržby za vlastné výkony a tovar predstavujú hodnotu tržieb z predaja vlastných výrobkov, služieb a obchodného tovaru, realizovanú v sledovanom období a určenú pre tuzemských aj zahraničných odberateľov, sú bez dane z pridanej hodnoty.</p>	<p>Turnover represents a value of receipts from sale of goods, own products and service realized in the reference period and specified for inland and foreign customers, data is published without value added tax.</p>
Zdroj údajov	Source
<p>Všetky publikované údaje sú výsledkom spracovaní ŠÚ SR.</p> <p>Podrobnejšie informácie sú dostupné na internetovej stránke Štatistického úradu SR v časti Odvetvové štatistiky – Obchod a stravovacie služby, ako aj vo verejnej databáze Štatistického úradu SR DATAcube.</p>	<p>All published data is the result of the SO SR processing.</p> <p>More detailed information is available on the website of the Statistical Office of the Slovak Republic in the section Industry statistics – Trade and Catering Services, as well as in the public database of the Slovak Statistical Office DATAcube.</p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Do odvetvia dopravy patria podnikateľské subjekty, ktoré vykonávajú služby v oblasti verejnej a neverejnej dopravy, prepravu pošty a peňažné služby.</p> <p>Do cestnej verejnej dopravy patria subjekty s prevažujúcou dopravnou činnosťou vykonávajúce prepravu tovaru a osôb vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave vrátane vedľajších a pomocných činností v doprave.</p>	<p>The branch of transport includes entrepreneurial subjects providing services in the fields of public and non-public transport, post transport and financial services.</p> <p>Road public transport includes subjects with prevailing transport activity carrying out the national and international transport of goods and passengers including supporting and auxiliary activities in transport.</p>
Definície	Definitions
<p>Cesty a diaľnice sú ucelené líniové stavby slúžiace na dopravné spojenie medzi sídelnými útvarmi, centrami vnútroštátneho a medzinárodného významu. Ich súčasťou sú privádzače, križovatky, odpočívadlá pre motorové vozidlá, mosty a tunely.</p> <p>Preprava tovaru vyjadruje skutočnú hmotnosť prepraveného tovaru (nákladu) uskutočnenú dopravnými prostriedkami príslušného druhu dopravy po dopravnej ceste. Sleduje sa v členení podľa Klasifikácie prepravovaného tovaru.</p> <p>Výkony vyjadrujú veľkosť prepravných výkonov v tonokilometroch vykonaných nákladnými dopravnými prostriedkami príslušného druhu dopravy. Počítajú sa (tony x kilometre) za každú jazdu samostatne.</p> <p>Prepravené osoby vyjadrujú počet prepravených osôb spolu vo vnútroštátnej a v medzinárodnej preprave.</p> <p>Osobokilometre udávajú veľkosť prepravných výkonov v osobnej doprave. Osobokilometer sa rovná preprave jednej osoby na vzdialenosť jedného kilometra.</p> <p>Pošta je samostatná poštová prevádzka na určitom mieste, ktorá vykonáva prijímaciu a doručovateľskú službu. Niektoré pošty sprostredkovávajú aj colné prerokovanie poštových zásielok.</p> <p>Doručovací obvod je časť poštového obvodu, v ktorom doručuje zásielky jeden doručovateľ.</p> <p>Poštová priehradka je pracovisko pošty, ktoré jej slúži pre styk s používateľmi poštových služieb.</p> <p>Poštová schránka je schránka na podávanie listových zásielok. Umiestnená je na verejne dostupných miestach.</p>	<p>Roads and motorways are connected line structures serving for transport connection between residence units and centres of inland or international value. Motorway feeders, cross-roads, resting places, bridges and tunnels are included.</p> <p>Transport of goods expresses real weight of transported goods (load) realized by means of particular kind of transport by the communication. It is surveyed according to the Classification Transport of goods.</p> <p>Performances present the value of total transported performances in ton-kilometres carried out by freight transport means of particular kind of transport. They are calculated (tons x kilometres) for every journey individually.</p> <p>Transported passengers present the total number of transported persons in national or international transport.</p> <p>Passenger-kilometres express the value of transport performances in passenger transport. One passenger-kilometre is equal to transport of one person per 1 kilometre distance.</p> <p>Post office is the independent postal establishment on determined place carrying out receiving and delivery service. Some post offices also provide the clearing service.</p> <p>Delivery district is the part of post district, in which one postman delivers the post mailings.</p> <p>Post office counter is a workplace of post serving for connection with customers of post services.</p> <p>Letter box is a box for letter mailings. It is located on publicly accessible place.</p>

DOPRAVA A POŠTOVÉ SLUŽBY**TRANSPORT AND POST SERVICES**

Zdroj údajov	Source
<p>Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní ŠÚ SR, okrem údajov o dĺžke ciest a počte motorových vozidiel a výkonových údajov za pošty, ktoré ŠÚ SR preberá z Ministerstva dopravy SR a Ministerstva vnútra SR.</p> <p>Podrobnejšie informácie možno získať v publikácii Ročenka dopravy, pôšt a telekomunikácií.</p>	<p><i>All published data is the result of the statistical surveys of the SO SR, except data on the length of roads, number of motor vehicles and performance data on posts, which are taken from the Ministry of Transport of the SR and from the Ministry of Interior of the SR.</i></p> <p><i>More detailed information can be obtained in the Yearbook of Transport, Posts and Telecommunications.</i></p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Do odvetvia informácie a komunikácia patria podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri, ktoré vykonávajú činnosť v nakladateľskej oblasti, vo výrobe filmov, v oblasti videozáznamov a televíznych programov, príprav a zverejňovania zvukových nahrávok, v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v telekomunikáciách, v počítačovom programovaní, poradenstve a v súvisiacich službách.</p> <p>Cieľom zisťovania o využívaní informačných a komunikačných technológií (IKT) v domácnostiach a jednotlivcami je zistenie stavu digitálnych zručností obyvateľstva a rozsah využívania informačno-komunikačných technológií v domácnostiach.</p>	<p>The branch of information and communication includes entrepreneurial subjects registered in Business Register which provide publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities, telecommunications, computer programming, consultancy and related activities.</p> <p>The aim of the survey on the use of Information and Communication Technologies (ICT) in households and by individuals is to find out the state of the digital skills in population and the use of information and communication-technologies in households.</p>
Definície	Definitions
<p>Hlavné telefónne prípojky sú účastnícke prípojky ako súbor technických prostriedkov prístupovej siete verejnej telefónnej služby v pevnej sieti ústredňového zakončenia príslušného uzla služieb.</p> <p>Hlavné telefónne prípojky bytové sú prípojky využívané na osobnú spotrebu v domácnostiach.</p> <p>Telefónne prípojky ISDN sú prípojky pripojené na digitálnu sieť integrovaných služieb.</p> <p>Domácnosť tvoria osoby v byte, ktoré prehlásia, že spoločne žijú a hospodária.</p> <p>Jednotlivec odpovedajúci na zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií je osoba vo veku 16 - 74 rokov.</p> <p>Internet je komplexná počítačová sieť, ktorá umožňuje komunikáciu medzi verejnými a súkromnými sieťami na rôznych typoch komunikačných médií a rôznych technických platformách.</p> <p>Intranet je vnútorná komunikačná sieť v rámci organizácie, pracujúca na báze prenosových protokolov TCP/IP.</p> <p>E-mail je elektronický prenos správ vrátane textu a príloh z jedného počítača na druhý, umiestnený v rámci organizácie alebo mimo nej.</p> <p>WWW stránka (World Wide Web) je sieťová informačná služba vychádzajúca z internetu identifikovaná www adresou.</p>	<p>Main telephone lines are subscriber lines as a set of technical facilities for the access network of the public telephone services in fixed network of exchange termination of the relevant service nodes.</p> <p>Main telephone residential lines are lines used for personal need in households.</p> <p>ISDN telephone lines are lines connected to integrated services digital network.</p> <p>Housedold includes persons who declare they live and manage together.</p> <p>Individual which responding on survey on the use of Information and Communication Technologies is person aged 16 - 74 years.</p> <p>Internet is a complex computer network providing communication among public and private networks on different types of communication media and different technical platforms.</p> <p>Intranet is internal communication network within the organization working on the base of transmitting protocols TCP/IP.</p> <p>E-mail is electronic transmission of messages including text and attachments from one computer to another located within or outside the organization or outside.</p> <p>WWW website (World Wide Web) is the network information service going out from Internet defined by the www address.</p>
Zdroj údajov	Source
<p>Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní ŠÚ SR okrem výkonových údajov za telekomunikácie, ktoré ŠÚ SR preberá z Výskumného ústavu spojov.</p>	<p>All published data is the result of statistical surveys of the SO SR, except performance data on posts and telecommunications obtained from the Research Institute of Posts and Telecommunications.</p>

**INFORMÁCIE A KOMUNIKÁCIA,
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ**

**INFORMATION AND COMMUNICATION,
INFORMATION SOCIETY**

Podrobnejšie informácie možno získať v publikáciách Ročenka dopravy, pôšt a telekomunikácií a v publikácii Využívanie informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a jednotlivcami.

More detailed information can be obtained in the Yearbook of Transport, Posts and Telecommunications and in annual publication The Use of Information and Communication Technologies in Households and by Individuals.

CESTOVNÝ RUCH

TOURISM

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Údaje za ubytovacie služby cestovného ruchu sa získavajú od spravodajských jednotiek (právnické osoby a fyzické osoby s identifikátorom IČO – podnikateľov bez ohľadu na počet zamestnancov a hlavnú činnosť), ktoré sú vedené v Registri ubytovacích zariadení Štatistického úradu Slovenskej republiky a poskytujú prechodné ubytovanie návštevníkom (aktívnym účastníkom cestovného ruchu) v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu.</p> <p>Ubytovacie zariadenia cestovného ruchu sú do krajov zaradené podľa umiestnenia zariadenia.</p>	<p>Data on accommodation services of tourism have been obtained from reporting units (legal persons and natural persons with identification ID - entrepreneurs regardless of the number of employees and their main activity), which are listed in the Register of accommodation establishments managed by Statistical Office of the Slovak Republic and provide a temporary accommodation to visitors (active participants in tourism) in accommodation establishments.</p> <p>Accommodation establishments of tourism are situated to regions by location of establishments.</p>
Definície	Definitions
<p>Ubytovacie zariadenia cestovného ruchu sú zariadenia, ktoré pravidelne (alebo príležitostne) poskytujú prechodné ubytovanie návštevníkom. Patria sem hotely, botely, motely, penzióny, turistické ubytovne, chatové osady, kempingy, ostatné hromadné zariadenia a ubytovanie na súkromí. Za ubytovacie zariadenie v chatových osadách a kempingoch sa nepovažujú jednotlivé chaty, zruba alebo stany prevádzkovateľa, ale iba chatové osady a kempingy ako celky.</p> <p>Hotel je ubytovacie zariadenie s viac ako 10 izbami pre návštevníkov s rôznym rozsahom poskytovaných služieb (podľa triedy).</p> <p>Penzión je ubytovacie zariadenie hotelového typu s minimálne 5 izbami a maximálne so 4 stálými lôžkami v 1 izbe.</p> <p>Lôžka v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu zahŕňajú všetky lôžka určené na nočný odpočinok hostí, vrátane príležitostných lôžok. Nepatria sem lôžka určené pre majiteľa a zamestnancov ubytovacieho zariadenia.</p> <p>Návštevník v ubytovacom zariadení cestovného ruchu je osoba (okrem personálu a majiteľa), ktorá použije služby zariadenia na prechodné ubytovanie bez ohľadu na krajinu trvalého pobytu. Do počtu návštevníkov sa započítavajú aj deti. Návštevník použije ubytovacie služby z dôvodu dovolenky, zájazdu, služobnej cesty, účasti na športovom stretnutí, školení a kurze, sympóziu, pobytu v kúpeľoch a ozdravovniach, návštevy priateľov a príbuzných, účasti na cirkevných udalostiach a pod. Patrí sem tiež ubytovanie detí v škole v prírode, v letných a zimných táboroch. Medzi návštevníkov v ubytovacom zariadení nepatria domáci a zahraniční pracujúci zamestnanci na Slovensku, ktorí používajú zariadenie dočasne ako ubytovňu. Doba prechodného ubytovania nesmie byť dlhšia ako 1 rok. Prenocovania návštevníkov v ubytovacom zariadení cestovného ruchu vyjadrujú počet prenocovaní návštevníkov v ubytovacom zariadení cestovného ruchu za určité časové obdobie.</p>	<p>Accommodation establishments of tourism are those, which regularly or occasionally provide temporary accommodation for visitors. They include hotels, boatels, motels, guest houses, tourist hostels, cottage camps, camping sites, other collective accommodations and accommodation in private. Only complete cottage camps and camping sites are considered to be as accommodation establishment but individual cottages, cabins or tents of provider are not.</p> <p>Hotel is an accommodation establishment with more than 10 rooms for visitors with different extent of provided services (by class).</p> <p>Guest house is an accommodation establishment of hotel type with minimum of 5 rooms and maximum of 4 permanent beds in one room.</p> <p>Beds in accommodation establishments of tourism include all beds determined for overnight lodging of visitors including occasional beds. The beds intended for the owner and for staff of accommodation establishment are excluded.</p> <p>A visitor in accommodation establishment of tourism is a person (except staff and owner) using services of temporary accommodation establishment regardless of country of permanent residence. Children are also included in the number of visitors. The visitor uses accommodation services for the reason of holiday, business trip, participation in sport event, training course, symposium, stay in spa and convalescent centres, visit of friends or relatives, participation in church events, etc. Also accommodation of children in out-door schooling and summer and winter holiday camps for children are included. Domestic and foreign employees working in Slovakia, who use the accommodation establishment temporary as a hostel are not considered to be visitors. The period of temporary accommodation should not exceed one year. Overnight stays of visitors in accommodation establishment of tourism express the number of overnight stays of visitors in accommodation establishment of tourism for a certain time period.</p>

CESTOVNÝ RUCH***TOURISM*****Zdroj údajov*****Source***

Publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných Štatistickým úradom SR.

Published data is the result of statistical surveys conducted by the Statistical Office of the Slovak Republic..

Metodické vysvetlivky

Vodovody a kanalizácie zahŕňajú vodohospodárske činnosti súvisiace so správou a prevádzkou vodovodov a kanalizácií, t. j. výrobu a rozvod pitnej vody, odvádzanie odpadových vôd a ich čistenie.

Uvedené údaje o **odpade** vznikajúcom na území Slovenskej republiky sa zisťujú v súlade so zákonom č. 460/2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, s vyhláškou č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, s vyhláškou č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov a s vyhláškou č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti.

Údaje o **emisiiach** základných znečisťujúcich látok do 31. 12. 2018 sa týkajú znečisťovania ovzdušia škodlivinami z priemyslu, energetiky, poľnohospodárstva, dopravy a bytovo-komunálnej sféry. Kvalita ovzdušia závisí od množstva emisií z jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Hodnoty emisií a merných emisií sú emisie znečisťujúcich látok pre vybrané stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia z činností uvedených v prílohe č. 1 k vyhláške č. 410/2012 Z. z. okrem emisií z lokálnych kúrenísk. Emisie sú alokované do kraja podľa výskytu zdroja znečisťovania ovzdušia. Od 1. 1. 2019 hodnoty emisií v sektore energetika a priemysel boli rozdelené na základe dostupných údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS), kde sa nachádzajú údaje o veľkých a stredne veľkých zdrojoch znečisťovania ovzdušia (bodové zdroje). Emisie z dopravy boli priestorovo rozdelené na základe údajov o dĺžke cestnej siete a intenzity dopravy v jednotlivých krajoch SR. Priestorové rozdelenie emisií zo spaľovania v domácnostiach bolo vypočítané na základe údajov o bytoch a spotrebe paliva v jednotlivých okresoch. Údaje o emisiiach z poľnohospodárstva boli rozdelené podľa podrobných informácií o chove hospodárskych zvierat a použití hnojív v rozdelení na okresy SR. Emisie zo skládkovania odpadov boli rozdelené podľa kraja, v ktorom odpad vznikol a jednotlivých kategórií odpadov podľa katalógu odpadov. Pre získanie údajov rozdelených na okresy bol použitý informačný systém RISO. Z IS RISO bol použitý podiel odpadov v jednotlivých okresoch kraja. Emisie z kompostovania boli rozdelené do okresov na základe hustoty obyvateľstva. Emisie zo spaľovania odpadov, bioplynových staníc a spracovania odpadových vôd boli rozdelené do okresov na základe údajov o ich polohe z databázy NEIS. Merné emisie sú prepočítané podľa rozlohy okresu na m².

Methodological notes

Water-supply and sewage systems include water management activities related to the administration and operation of water-supply and sewage systems, i. e. production and distribution of drinking water and drainage of sewage water and its purification.

Data on **waste** originating in the territory of the Slovak Republic are collected in accordance to the Act No 460/2019 Coll., amending the Act No 79/2015 Coll. on Waste, to the Decree No 371/2015 Coll. implementing certain provisions of the Act on Waste, to the Decree No 320/2017 Coll. amending the Decree No 365/2015 Coll., establishing the Catalogue of Waste and to the Decree No 366/2015 on Record-keeping and Reporting Obligations.

Data on **emissions** of major pollutants until 31. 12. 2018 covers pollution of air by injurants produced by industry, energetics, agriculture, transport, housing and municipal spheres. The quality of air depends on the level of emissions from individual sources of air pollution. The values of emissions and specific emissions are emissions of pollutants for selected stationary sources of air pollution from the activities listed in Annex No. 1 to Decree No. 410/2012 Coll. except for emissions from local heating. Emissions are allocated to the region according to the occurrence of the source of air pollution. Since 1. 1. 2019 the values of emissions in the energy and industry sectors were divided on the basis of available data from the National Emission Information System (NEIS), which contains data on large and medium-sized sources of air pollution (point sources). Emissions from transport were spatially distributed on the basis of data on the length of the road network and traffic intensity in individual regions of the Slovak Republic. The spatial distribution of emissions from household combustion was calculated on the basis of data on dwellings and fuel consumption in individual districts. Data on emissions from agriculture were divided according to detailed information on livestock breeding and fertilizer use, broken down into districts of the Slovak Republic. Emissions from landfilling of waste were divided according to the region in which the waste was generated and individual categories of waste according to the waste catalogue. The RISO information system was used to obtain data divided into districts. The share of waste in individual districts of the region was used from IS RISO. Emissions from composting were divided into districts based on population density. Emissions from waste incineration, biogas plants and wastewater treatment were divided into districts based on their location data from the NEIS database. Specific emissions are recalculated according to the area of the district per m².

Definície	Definitions
<p>Voda určená na realizáciu zahŕňa množstvo pitnej vody vyrobenej vo vlastných vodohospodárskych zariadeniach po pripočítaní množstva pitnej vody prevzatej a odpočítaní množstva pitnej vody odovzdanej.</p> <p>Voda fakturovaná zahŕňa množstvo pitnej vody predanej priamym odberateľom.</p> <p>Voda nefakturovaná zahŕňa straty vody v potrubnej sieti, vlastnú spotrebu vody a prípadné bezodplatné dodávky vody, napríklad na protipožiarne účely.</p> <p>Čistiarene odpadových vôd sú objekty a zariadenia slúžiace na čistenie odpadových vôd s mechanickým a biologickým stupňom čistenia, prípadne s tzv. tretím stupňom čistenia, t. j. s mechanicko-biologickým dočisťovaním. Za čistiarene sa nepovažujú zariadenia pre hrubé predčisťovanie odpadových vôd (česlá, lapače piesku, lapače olejov a pod.), septiky, žumpy a jednoduché zariadenia, ktoré sa pravidelne nesledujú a neobsluhujú.</p> <p>Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov predstavuje podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (v správe organizácií zaoberajúcich sa výrobou a rozvodom vody alebo obecných úradov) trvale bývajúcich v domoch pripojených na verejný vodovod alebo zásobovaných vodou z verejných stojanov na celkovom počte obyvateľov.</p> <p>Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu predstavuje podiel obyvateľov trvale bývajúcich v domoch, ktoré sú pripojené na verejnú kanalizačnú sieť, bez ohľadu na subjekt, ktorý uvedenú sieť spravuje, na celkovom počte obyvateľov.</p> <p>Dĺžka vodovodnej siete je celková dĺžka vodovodnej siete bez dĺžky vodovodných prípojkov vrátane dĺžky privádzačov a zásobovacej siete podľa stavu ku koncu sledovaného roka.</p> <p>Dĺžka kanalizačnej siete je celková dĺžka kanalizačnej siete v km bez kanalizačných prípojkov. Kanalizačnou sieťou sa rozumie sústava stok, ktoré umožňujú neškodné odvádzanie dažďových, splaškových a priemyselných odpadových vôd zo sledovaného územia.</p> <p>Množstvo vypúšťaných odpadových vôd predstavuje celkové množstvo vypúšťaných odpadových vôd do vodných tokov cez verejnú kanalizáciu. U odberateľov, ktorí používajú vodu z verejných vodovodov sa predpokladá, že odberateľ vypúšťa do kanalizačnej siete také množstvo odpadovej vody, aké podľa merania alebo výpočtov odobral. Ak odberateľ odobratú vodu v prevažnej miere spotrebuje (napr. pivovary, poľnohospodárstvo a i.), stanoví sa množstvo vypúšťanej vody spravidla technickým (odborným) výpočtom. Ak odberateľ vypúšťa</p>	<p>Water intended for realization involves the volume of drinking water produced by own water management establishments after adding the volume of drinking water taken and deducting the volume of drinking water given.</p> <p>Invoiced water includes the volume of drinking water sold to direct customers.</p> <p>Non-invoiced water includes losses of the water in the pipe network, own water consumption or possible free water supplies, e.g. for fire protection purposes.</p> <p>Waste water treatment plants are facilities purifying sewage water, applying mechanical and biological way of purification or the so-called third stage of purification applying mechanical and biological additional purification. Waste water treatment plants do not include facilities for rough pre-purification of sewage (sand-traps, oil-traps, etc.), septic tanks, cesspools and simple facilities not observed and served regularly.</p> <p>Share of population supplied by water from public water-supply systems represents the share of population being supplied from public water-supply systems (in administration of organisations ensuring production and supplies of drinking water or in administration of municipal offices), who live permanently in houses connected to public water-supply systems or are supplied with water from public water tanks on total population.</p> <p>The share of population connected up to public sewage systems represents the share of population living in houses permanently connected to public sewage system regardless of the subject administrating mentioned system on total population.</p> <p>Length of water-supply system is the total length of water-supply systems in km without water pipe connections but including a length of supply conduits and supply systems by state to the end of the reference year.</p> <p>Length of sewage system includes total length of sewage system in km excluding sewage pipe connections. Sewage systems include a system of sewers enabling harmless drainage of rain, sewage and industrial waste waters from surveyed territory.</p> <p>Quantity of discharged waste water represents the total volume of waste water flowed into the public sewage systems. Concerning consumers utilising water from public water supply systems it is supposed, that consumer outlets such quantity of water into sewage systems as, according to the measurements, he took off from water supply systems. If consumer mostly consumes withdrawn water (e.g. breweries, agriculture), a quantity of outlet water is determined by technical (special) calculation. If consumer outlets water from other sources different from public water</p>

do verejnej kanalizácie vodu aj z iných zdrojov než z verejných vodovodov, stanoví sa množstvo vypúšťanej vody podľa pre-ukázaného celkového odberu vody zo všetkých používaných zdrojov.

Množstvo čistených odpadových vôd predstavuje celkové množstvo odpadových vôd čistených v čistiarniach odpadových vôd. Nie je rozhodujúce, či celé množstvo odpadových vôd prešlo všetkými stupňami čistenia.

Odpad je podľa zákona č. 79/2015 o odpadoch huteľná vec alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť.

Komunálny odpad je

- a) zmesový odpad a oddelene vyzbieraný odpad z domácností vrátane papiera a lepenky, skla, kovov, plastov, biologického odpadu, dreva, textílií, obalov, odpadu z elektrických zariadení a elektronických zariadení, použitých batérií a akumulátorov a objemného odpadu vrátane matracov a nábytku.
- b) zmesový odpad a oddelene vyzbieraný odpad z iných zdrojov, ak je tento odpad svojím charakterom a zložením podobný odpadu z domácností.

Podiel **zhodnocovaného komunálneho odpadu** z celkového komunálneho odpadu (%) zahŕňa aj spaľovanie s energetickým využitím, spätné zasypávanie a iné zhodnocovanie.

Miera recyklácie komunálneho odpadu (%) predstavuje podiel recyklovaného komunálneho odpadu na celkovom množstve komunálneho odpadu. Recyklácia zahŕňa materiálovú recykláciu a recykláciu organických látok vrátane kompostovania.

Miera skládkovania komunálneho odpadu (%) predstavuje podiel skládkovaného komunálneho odpadu na celkovom množstve komunálneho odpadu.

supply systems into the public sewage systems, a quantity of outlet water is determined by indicated total withdrawal of water from all utilised sources.

Quantity of treated waste water represents the total volume of waste water treated in sewage treatment plants. It is not decisive if the whole volume of waste water passes through all levels of treatment (purification).

Waste is defined in the Act on Waste No 79/2015 as a movable object or substance which the holder discards, intends to discard or is obliged to discard according to the Act on Waste or specific regulations.

Municipal waste is

- (a) mixed waste and separately collected from household, including paper and cardboard, glass, metals, plastics, bio-waste, wood, textiles, packaging, waste electrical and electronic equipment, waste batteries and accumulators and bulky waste, including mattresses and furniture;
- (b) mixed waste and separately collected waste from other sources, where such waste is similar in nature and composition to waste from households.

Share of **recovered municipal waste** in total municipal waste (%) includes also energy recovery, backfilling and other recovery.

Recycling rate of municipal waste (%) – the indicator measures the share of recycled municipal waste in the total municipal waste generation. Recycling includes material recycling, composting and anaerobic digestion. The ratio is expressed in percent (%) as both terms are measured in the same unit, namely tonnes.

Landfill rate of municipal waste (%) – the indicator measures the share of landfilled municipal waste in the total municipal waste generation.

Zdroj údajov	Source
Údaje o komunálnych odpadoch z obcí sú výsledkom spracovania štatistického zisťovania ŠÚ SR. Údaje o odpadoch vzniknutých v hospodárstve SR a údaje za komunálny odpad z iných zdrojov sa čerpajú z administratívnych zdrojov Ministerstva životného prostredia SR.	The source of data on municipal waste is the statistical survey conducted by the SO SR. Data on waste from economic activities of the SR and data on municipal waste from other sources is obtained from administrative sources of the Ministry of Environment of the SR.
Širšie informácie možno získať v publikáciách Odpady v Slovenskej republike a Vybrané ukazovatele o životnom prostredí.	Wider information is provided in the publications Waste in the SR and Selected Indicators on the Environment.
Všetky údaje o kvalite ovzdušia sa čerpajú z podkladov Slovenského hydrometeorologického ústavu, kde možno získať aj ďalšie informácie.	All data on air quality is obtained from the Slovak Hydrometeorological Institute, where further information is available.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ENVIRONMENT

Údaje o vodnom hospodárstve sú preberané ako administratívne údaje z Výskumného ústavu vodného hospodárstva (VÚVH). Údaje o kvalite vody sa čerpajú z podkladov Slovenského hydrometeorologického ústavu a Štátneho zdravotného ústavu.

Data on water management is taken as administrative data from the Water Research Institute (WRI). Data on water quality is taken from the Slovak Hydrometeorological Institute and the State Health Institute.

Širšie informácie možno získať z vyššie uvedených organizácií.

Wider information is provided in the organizations mentioned above.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Do zisťovania o výskume a vývoji (VV) sú zaradené právnické a fyzické osoby, ktorých prevažujúca činnosť je výskum a vývoj, ako aj právnické a fyzické osoby, ktorých prevažujúca činnosť je iná ako výskum a vývoj, avšak ich výskumný a vývojový potenciál predstavuje v prepočte cez ekvivalent plného pracovného času (FTE) aspoň jeden človekorok.</p> <p>Do činností výskumu a vývoja je zahrnutý základný výskum, aplikovaný výskum a experimentálny vývoj.</p> <p>Štatistika výskumu a vývoja je metodicky a obsahovo porovnateľná s medzinárodnou štatistikou EÚ.</p>	<p>Research and development (R&D) surveys are realized in legal and physical entities with the prevailing activity in research and development, as well as legal and physical entities, whose prevailing activity is different from research and development, but their R&D potential calculated to the full time equivalent (FTE) is equal at least to one man-year.</p> <p>R&D activities include basic research, applied research and experimental development.</p> <p>Methodology and content of R&D statistics is comparable with the EU international statistics.</p>
Definície	Definitions
<p>Zamestnané osoby vo VV sú osoby pracujúce priamo vo výskume a vývoji, ako aj osoby poskytujúce priame služby výskumu a vývoju. V rozsahu vykonávania výskumnej a vývojovej činnosti, resp. priamych služieb VV sa do počtu zamestnaných osôb vo VV započítavajú zamestnanci VV, pedagógovia vysokých škôl, zdravotnícki zamestnanci, zamestnanci prototypových dielní, zamestnanci prijatí na študijný pobyt, pracujúci majitelia a neplatení rodinní príslušníci, externí pracovníci a študenti doktorandského štúdia. Zamestnané osoby vo VV sa sledujú vo fyzických osobách a v ekvivalente plného pracovného času (FTE) v človekorokoch. Od roku 2018 ukazovateľ zamestnané osoby vo výskume a vývoji zahŕňa celkový počet zamestnaných osôb vo VV počas sledovaného roka (predtým stav k 31. 12.).</p> <p>Kategória výskumníkov zahŕňa zamestnané osoby, ktoré majú rozhodujúci význam pre tvorbu a spoločenské využitie vedeckých poznatkov.</p> <p>Technici a ekvivalentný personál zahŕňa zamestnané osoby, ktoré sa podieľajú na výskumných projektoch vykonávaním vedeckých a technických úloh spravidla pod kontrolou výskumníkov.</p> <p>Do počtu pomocného personálu sa zahŕňajú kvalifikovaní alebo nekvalifikovaní remeselníci, sekretárky a ostatné zamestnané osoby zúčastňujúce sa prác na výskumných a vývojových projektoch. Ďalej sem patria ostatní manažéri a administratívni zamestnanci pre personálne a finančné otázky, ktorých činnosti sú priamou službou výskumu.</p> <p>Výdavky na výskum a vývoj zahŕňajú celkový objem výdavkov vynaložených v organizácii na aktivity výskumu a vývoja, t.j. sú to vnútorné výdavky. Z výdavkov vynaložených mimo organizácie sa sem zahŕňajú len tie, ktoré slúžia na podporu vnútorného VV (napr. kúpa vybavenia pre výskum a vývoj). Odpisy budov, strojného technického zariadenia a vybavenia sú zo štatistického sledovania vnútorných výdavkov na výskum a vývoj vylúčené.</p>	<p>Research and development personnel includes persons employed directly in the field of R&D as well as persons providing direct services to R&D. In extent of conducted R&D activity and providing direct services to R&D the number of R&D personnel includes R&D employees, pedagogical staff at universities and colleges, health employees, employees in prototypes, employees accepted to educational stay, working proprietors and unpaid family workers, external personnel and doctoral students. R&D personnel are surveyed in head counts and in the full time equivalent (FTE) in man-years. Since 2018, the indicator R&D personnel includes total number of persons engaged in R&D during the reference year (previously as of December 31).</p> <p>Category of researchers comprises employed persons with decisive importance for production and social use of scientific knowledge.</p> <p>Technicians and equivalent personnel include employed persons participating in research projects by performing scientific and technical tasks usually under the supervision of researchers.</p> <p>Supporting staff includes qualified and non-qualified workers, secretaries and other employed persons participating in the work on R&D projects. Also other managers and administrative employees dealing with personal and financial matters whose activities are qualified as a direct service supporting research are included.</p> <p>Expenditures on research and development comprise total amount of expenditures spent in organization on R&D activities, i. e. they are internal expenditures. Expenditures spent out of the organization include only those serving for support to the internal R&D (for instance purchase of equipment for R&D institutions). Depreciation of buildings, machines and equipment is excluded from the statistical survey of internal expenditures on R&D.</p>

VEDA A TECHNIKA

SCIENCE AND TECHNOLOGY

Kapitálové výdavky sú prostriedky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Pozemky a budovy sú výdavky na pozemky získané pre potreby výskumu a vývoja (napr. prieskumné pozemky, umiestnenie pre laboratóriá, resp. poloprevádzkové zariadenia) a budovy získané výstavbou alebo kúpou, ďalej výdavky na rekonštrukciu, príp. modernizáciu budov a pod.

Stroje a zariadenia sú výdavky na stroje a zariadenia získané pre potreby výskumu a vývoja (napr. prístroje, počítače vrátane ich programového vybavenia a pod.).

V **bežných výdavkoch** sú uvedené náklady na vlastnú činnosť organizácií a pracovísk výskumu a vývoja (je to súčet prevádzkových a finančných nákladov súvisiacich s činnosťami výskumu a vývoja). Zahŕňajú sa sem aj odmeny za vykonané práce podľa dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru, výdavky na nákup priamych služieb, ktoré slúžia na vykonávanie vnútorného VV, ako aj na štipendii študentov doktorandského štúdia.

Capital expenditures are resources for supplying tangible and intangible property. Lands and buildings are expenditures on lands obtained for R&D needs (e.g. industrial lands, location for laboratories, semi-operational facilities) and buildings obtained by construction or purchase, expenditures for reconstruction or modernization of buildings etc.

Machines and equipments are expenditures on machines and equipments obtained for R&D needs (e.g. machines, computers with software etc.).

Current expenditures comprise costs on own activities of R&D organizations and workplaces (it is a sum of operational and financial costs related to R&D activities) as well as remuneration for persons working upon contract out of a labour-law relation and the expenditures for the purchase of direct services, which serve for carrying out of the internal R&D. Scholarship of students of doctoral study are included too.

Zdroj údajov	Source
Všetky údaje o VV sú z výsledkov spracovaní ŠÚ SR.	All data on R&D is from the results of the SO SR processing.
Širšie informácie možno získať v publikácii Ročenka vedy a techniky v SR.	Wider information is provided in publication Yearbook of Science and Technology in the SR.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Údaje o kriminalite sa získavajú z Evidenčno-štatistického systému kriminality vedeného Policajným zborom Slovenskej republiky. V tomto systéme sa sústreďujú údaje o trestných činoch a údaje o známych páchateloch (vyšetrovaných osobách). Údaje o kriminalite zahŕňajú dokonané trestné činy aj pokusy trestných činov. Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.</p> <p>Hodnoty na úrovni krajov a oblastí nedávajú celkový súčet za SR. Je to v dôsledku toho, že trestné činy zistené Železničnou políciou, Vojenskou políciou, Zborom väzenskej a justičnej stráže a Colným riaditeľstvom sa nedajú presne lokalizovať do krajov.</p>	<p>Data on criminality are obtained from the Registration Statistical System of Criminality kept by the Police Force of the Slovak Republic. Data on criminal offences and data on known perpetrators (persons under investigation) are registered in the system. Data on crime include both completed criminal offences and attempted criminal offences. An attempted criminal offence is an action directly leading to the completion of a criminal offence performed by an offender with the intent to commit a criminal offence, which has not been completed.</p> <p>The sum of data at regional levels NUTS 2 and NUTS 3 is not equal to the total crime rate for the Slovak Republic. This is because it is not possible to classify criminal offences registered by the Railway Police, the Military Police, the Corps of Prison and Court Guard, and the Customs Directorate by regions.</p>
Definície	Definitions
<p>Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone.</p> <p>Vražda je trestný čin, pri ktorom páchatel úmyselne usmrť inú osobu.</p> <p>Lúpež je trestný čin, pri ktorom páchatel v úmysle zmocniť sa cudzej veci použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia.</p> <p>Úmyselné ublíženie na zdraví je trestný čin, pri ktorom páchatel úmyselne ublíži inej osobe na zdraví s následnou dobou liečenia alebo práceneschopnosti v trvaní viac ako 7 kalendárnych dní.</p> <p>Znásilnenie je trestný čin, pri ktorom páchatel násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti obeť (ženu) k súloži alebo na taký čin zneužije jej bezbrannosť.</p> <p>Krádež vlámaním je trestný čin, pri ktorom si páchatel prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní pri vniknutí do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo lstiou.</p> <p>Krádeže motorových vozidiel predstavujú krádeže dvojstopových a jedno-stopových motorových vozidiel.</p> <p>Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita.</p> <p>Medzi majetkové trestné činy zaraďujeme krádeže (na osobách, vlámaním, motorových vozidiel a pod.), ale aj poškodzovanie majetku.</p>	<p>Criminal offence is a wrongful act with characteristics defined in the Penal Code.</p> <p>Murder is a criminal offence by which the perpetrator intentionally kills another person.</p> <p>Robbery is a criminal offence of taking or attempting to take something owned by another person with violence or threat of immediate violence.</p> <p>Battery is a criminal offence of intentionally causing damage of health to another person with a consequence of sickness absence for at least 7 calendar days.</p> <p>Rape is a criminal offence which occurs when the perpetrator, by using violence or threat of imminent violence, forces a (female) victim to have sexual intercourse with him, or takes advantage of the victim's helplessness for such act.</p> <p>Burglary is a criminal offence which occurs when the perpetrator appropriates a thing belonging to other by seizing it, after having entered enclosed premises by unauthorised forcing of a lock, or by forcible overcoming of a different security device, or by deception.</p> <p>Motor vehicle theft represents thefts of four-wheeled (multi-wheeled) and two-wheeled motor vehicles.</p> <p>General crimes include property, violence, moral crimes and other crimes.</p> <p>Property crimes are mainly thefts (from person, burglary, motor vehicle theft etc.), but also acts of damaging property.</p>

KRIMINALITA

CRIMINALITY

Pod pojem **násilná kriminalita** sa zaraďujú násilné trestné činy ako vražda, lúpež, úmyselné ublíženie na zdraví, nebezpečné vyhrážanie, únos, hrubý nátlak, týranie a pod.

Mravnostnú kriminalitu reprezentujú najmä trestné činy ako znásilnenie, sexuálne zneužívanie, detská pornografia alebo kupliarstvo.

Medzi **ostatné trestné činy** patrí napríklad výtržníctvo, nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Ekonomická kriminalita je špecifický druh kriminality, ktorý spôsobuje ekonomické škody štátu, právnickým a fyzickým osobám. Medzi ekonomické trestné činy patrí napríklad sprenevera, podvod, neoprávnené obstaranie platobnej karty, poškodzovanie spotrebiteľa, prijímanie úplatku, ale aj trestné činy ako ohrozenie životného prostredia alebo pytliactvo.

Pod pojmom **zostávajúce trestné činy** rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod.

Violent crimes include criminal offences such as murder, robbery, battery, making threats, kidnapping, maltreatment etc.

Moral crimes are offences such as rape, sexual abuse, child pornography, and procuring.

Other crimes are for example production of illicit drugs, riot, obstruction of official decisions, etc.

Economic criminality is a specific kind of criminality, which causes economic damage to the country, to legal and natural persons. Crimes such as embezzlement, fraud, credit card fraud, consumer fraud, and bribery, but also pollution of environment and poaching fall between economic crimes.

Remaining crimes include for example avoidance of alimony payments, medical malpractice, traffic accidents, cruelty to animals etc.

Zdroj údajov

Zdrojom štatistických údajov o kriminalite sú administratívne údaje Ministerstva vnútra SR.

Source

The source of statistical data on crime is the administrative system of the Ministry of Interior of the Slovak Republic.

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Medzi cestné dopravné nehody sa zarátavajú dopravné nehody, ku ktorým došlo v cestnej premávke, ale aj dopravné nehody, ktoré sa stali na miestach obmedzene prístupných pre cestnú premávku (poľné a lesné cesty, závody, dvory, a pod.). Pri každej nehode sa zisťuje len hlavná príčina vzniku nehody. K nehodám zavineným „inou príčinou“ patria najmä zrážky s lesnou zverou, pád osoby z vozidla za jazdy, nehody zavinené spolujazdcom a pod.</p> <p>Od roku 2009 je stanovená povinnosť hlásiť len dopravné nehody, u ktorých výška škody presiahla 3 990 EUR. Dopravné nehody s nižšou škodou, bez usmrtienia alebo zranenia osôb, nie sú účastníci cestnej premávky povinní hlásiť polícii.</p> <p>Od roku 2010 dopravná nehoda, pri ktorej boli súčasne osoby zranené ťažko aj ľahko, sú započítané do nehôd s ťažkým zranením a aj do nehôd s ľahkým zranením.</p> <p>Údaje o požiarovosti sú zisťované Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Všetky zisťovania sa vykonávajú priebežne, po týždni, mesiaci, štvrtroku a roku, podľa príslušnej rezortnej metodiky.</p>	<p>Road traffic accidents involve not only road accidents in road traffic, but also accidents that happen in places with limited traffic Access (rural and forest roads, factories, yards, etc.). Only the main cause of the accident is investigated for each accident. Accidents caused by „other cause“ include mainly collisions with forest animals, fall of a person from vehicle during the ride, accidents due to another person in the vehicle, etc.</p> <p>Since 2009 there has been established the reporting of accidents if the damage exceeded 3 990 EUR. Road traffic accidents without death or injury of persons with lower damage can be not reported to the police.</p> <p>Since 2010 traffic accidents with severely and slightly injured persons simultaneously has been classified as accident with severely injured as well as accident with slightly injured.</p> <p>Data on fires are surveyed by the Ministry of Interior of the Slovak Republic. All surveyes are being conducted continuously, weekly, monthly, quarterly, and yearly, according to the relevant departement methodology.</p>
Definície	Definitions
<p>Dopravná nehoda je udalosť, ku ktorej došlo pohybom vozidla v cestnej premávke a mala za následok škody na životoch, zdraví alebo majetku, bez ohľadu na to, či bola klasifikovaná ako trestný čin, resp. priestupok a či bola prejednávaná súdom alebo trestnou komisiou dopravného inšpektorátu.</p> <p>Hmotná škoda je výška škody, ktorá vznikla a bola stanovená políciou, na základe hodnoty udanej účastníkmi dopravnej nehody.</p> <p>Usmrtené osoby sú osoby, ktoré zomreli na mieste nehody (resp. pri požiari), pri prevoze do nemocnice alebo do 24 hodín po nehode.</p> <p>Priama hmotná škoda je súčet škôd vyčíslený zo zostatkovej hodnoty dlhodobého hmotného majetku, materiálov a iných prostriedkov zničených požiarom, stanovená odhadom.</p>	<p>Road accident is a damage occurrence caused by a motion of a vehicle, which happened in road traffic and caused damage to lives, health or property with no regard to whether it was prosecuted as a criminal offence or offence or it was dealt with by a court or penal commission of traffic inspectorate.</p> <p>Material loss is the level of arose loss set by the police on the basis of the values indicated by parties involved in the accident.</p> <p>Killed persons are persons, who died in the place of accident or in the place of fire, when being transported to hospital or by 24 hours after the accident.</p> <p>Direct material loss is the sum of losses calculated from residual value of tangible fixed assets, materials and other means destroyed by fire, estimated.</p>
Zdroj údajov	Source
<p>Údaje o nehodách sú prevzaté z evidencie Policajného prezidia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.</p> <p>Zdrojom štatistických údajov o požiaroch je Prezídium hasičského a záchranného zboru a jeho zložka Požiarnotechnický a expertízny ústav Ministerstva vnútra SR.</p>	<p>Data of the accident are taken from the records of the Police Headquarters of the Ministry of Interior of the Slovak Republic.</p> <p>Statistical data on fires is obtained from the Presidium of Fire Protection and Rescue Service, its section the Institute of Fire Technics and Expertises under the Ministry of Interior of the SR.</p>

Metodické vysvetlivky	Methodological notes
<p>Obec za mesto vyhlasuje NR SR na návrh vlády, podľa § 22 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Ostatné obce sú všetky obce, ktoré nie sú mestami.</p> <p>K 31. 12. 2023 bolo v Slovenskej republike 2 890 obcí (vrátane 3 vojenských obvodov), z nich 141 miest (vrátane obce Nesvady, ktorá bola Uznesením NR SR č. 466/2019 Z. z. SR, z 25. 9. 2019 vyhlásená za mesto.) Urbanistické charakteristiky osídlenia sú vyjadrené rozlohou a hustotou obyvateľstva.</p>	<p><i>The National Council of the SR declares a municipality a town by a governmental proposal according to the section 22, subsection 1 of the Act No 369/1990 Coll. on the Municipal Constitution in wording of later regulations. Other municipalities are all municipalities, which are not declared to be towns.</i></p> <p><i>As at Dec. 31, 2023 there were 2 890 municipalities in the SR (including 3 military districts), of which 141 towns (including the municipality of Nesvady, which was approved by the NR SR No 466/2019 Coll. SR, dated 25. 9. 2019 proclaimed as city.) Urban indicators of settlement are expressed by two indicators, area and population density.</i></p>
Definície	Definitions
<p>Prvá písomná zmienka udáva rok prvej písomnej zmienky o meste. Ak mesto pozostáva z viacerých častí a každá z nich vznikla v inom období, uvedie sa rok prvej písomnej zmienky najstaršej časti, spravidla stredu mesta.</p> <p>Nadmorská výška mesta udáva priemer nadmorskej výšky definičných bodov mesta a k nemu prislúchajúcich častí, ktoré sa nachádzajú v polygóne intravilánu mesta. Nadmorské výšky definičných bodov sú prevzaté z digitálneho modelu reliéfu (DMR3) vytvoreného na podklade vojenských topografických máp SR v mierke 1:25 000.</p> <p>Definície ostatných ukazovateľov sú uvedené v príslušných častiach tejto publikácie.</p>	<p>First written evidence informs about the year of the first written notice of a town. If town consists of several parts and each was set in a different year, the first written evidence of the oldest part is given, generally of the centre of a town.</p> <p>Altitude of a town is given by the average of the altitude of definition points of a town and its parts, which are situated in the polygon of a town residential area. Altitudes of definition points are obtained from the digital model of relief (DMR3) created on the base of the Slovak Republic military topographic maps at a scale 1:25 000.</p> <p>Definitions of other indicators are given in the respective chapters of this publication.</p>
Zdroj údajov	Source
<p>Publikované demografické údaje za mestá sú výsledkom štatistických zisťovaní. Ostatné údaje o mestách sa čerpajú z databázy mestskej a obecnej štatistiky, ktorá získava údaje osobitným štatistickým zisťovaním a z iných databáz.</p>	<p><i>Published demographic data on towns is the result of statistical surveys, other data is drawn up from the Urban and Municipal Statistics database obtained from the special statistical survey and other databases.</i></p>